M. N. M. MÚZEUM
KIRÁLYPESTI ÁGA

Ára: 16 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 115. sz. 1943. május 22 szombat

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyedévre 11.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér

Németország nem hagyja el Olaszországot

Hatástalan a harc abbahagyására irányuló angolszász propaganda, — állapítja meg a Stefani — Roosevelt megbizottja Sztalinnál — A csendesóceáni haditanács Japán elleni háborúról tanácskozott — Sikorski Közelkeletre utazott

Légi harcban hősi halált halt a japán hajóhad főparancsnoka

A tengelyellenes propaganda a tuniszi események után teljes erővel Olaszországra vetette magát. Ezzel kapcsolatban illetékes olasz megnyilatkozások történtek.

Így az olasz hivatalos hírügynökség, a Stefani Iroda írja a következőket:

„Egy idő óta nem múlik el nap, hogy az angol vagy amerikai rádió ne szólítaná fel többé-kevésbbé lendületes módon az olasz népet a harc beszüntetésére. Eközben folyton hangoztatják az angolszászok barátságos érzelmeit félszigetünk lakossága iránt, amellyel kezet szorítani — mint jelzik — háromszoros boldogság volna számukra.

E felszólításoknak és fogadkozásoknak — kell-e ismételni? — semmi hatása sincs az olasz népre, amely igen jól tudja, hányadán van az angolok és amerikaiak igazi érzelmeivel, mi volna a sorsa, ha az angolszászok győznének. Az angolszász rádió hírverés tehát éppoly hatástalan, mint a nehézbombázók lövöldözése asszonyokra és gyermekekre. Az olasz nép nem érett meg a politikai és gazdasági szolgaságra és egyáltalában nem hajlandó elállni azoktól a szent jogoktól, amelyekért a győzelemig harcolni akar."

Egy másik közleményben a Stefáni iroda a következőket szögezi le:

„Az angol sajtó napok óta a leghihetetlenebb híreket terjeszti a háború további alakulásáról, azt állítva a többi között, hogy „a németek kétségtelenül sorsára hagyták Olaszországot". Ez az állítás az alaphangja az angol lapokban a „politikai és katonai szakértők csaknem valamennyi vezércikkének és fejtegetésének". Ez bizonyítja — írja a Stefani-iroda —, hogy egyáltalán nem értették meg annak a szövetségnek természetét, amely elválaszthatatlanul összefűzi egymással a két tengelyhatalmat. Ez a két szövetség nemcsak az érzelmeken alapszik, hanem egy felsőbb érdeken is, s ez Európa érdeke. Az a gondolat, hogy a németek esetleg sorsára hagyják Olaszországot épp olyan képtelen, mint ennek ellenkezője. — Másrészről, amikor azt állítják, hogy Olaszország elért erejének végső határához, ez az állítás csak képzeletük szüleménye, épúgy, mint az a képzelt lehetőség, hogy szakadás következhessék be a tengely táborában. Az angolok elárulják, hogy a mi állítólagos gyöngeségünkre számítva akarják megnyerni a háborút. Nos, aki háborút visel, annak saját erejére kell számítani, nem pedig az ellenség feltételezett gyöngeségére" fejezi be közleményét az olasz Stefani iroda.

A KELETI ARCVONALRÓL

az „Interinf" azt a tájékoztatást adja, hogy a csütörtöki nap általában nyugodtan telt el. A bolsevista foglyok kihallgatása megerősítette az elmúlt napok felderítéseinek megállapítását és ezek szerint a bolsevisták a Kubán torkolatvidékén az egész arcvonalon erős támadó kötelékeket vontak össze. A hadművelet célja a keresi tengerszoros megszerzése, hogy azután az Azovi-tenger partján, vagy a Krim-félszigetről felgöngyölítsenek a német arcvonal déli szárnyát. A szovjet messzemenő reményekkel tekint e vállalkozás elé, erre vall az is, hogy a kaukázusi arcvonalon nagy csapatokat vontak össze és nagyon sok különleges alakulatot szállítottak ide a legutóbbi időben. A jelek arra vallanak, hogy a bolsevisták a kubáni hídfő elleni nagy támadásukat a Moszkvától délre levő szakaszon vállalt bolsevista támadó vállalkozással egyidőben indítja.

A CSENDESÓCEÁNI HADITANÁCS

csütörtöki ülésén, melyen — mint már jelentették — Churchill és Roosevelt is résztvett, áttekintették az egész háborús helyzetet a csendesóceáni térségben. A haditanács ülése után lord Halifax kijelentette, hogy a legfőbb kérdés továbbra is az, miként használják fel a rendelkezésre álló hajóteret. Ezt a kérdést mind a csnedesóceáni hadszíntér, mind a többi hadszíntér szempontjából meg kell oldani.

Washingtoni jelentés szerint a tegnap tartott megbeszéléseken Roosevelt elnökön, továbbá Churchillen és Mackenzie King kanadai miniszterelnökön kívül Ausztrália, Új-Zéland, „Hollandia és a Fülöp szigetek" képviselői is résztvettek. A tanácskozások főtárgya a Japán elleni háború volt. A csendesóceáni haditanács ülésén Roosevelt és Churchill tájékoztatást adott a Japán ellen irányuló hadműveletek hadászati terveiről. A csendesóceáni haditanács ülése után összeült a legfőbb haditanács. Ezen az ülésen a szövetséges nemzeteknek valamennyi Washingtonban összegyűlt katonai vezetői és diplomáciai képviselői résztvettek, valamint az ebből a célból Washingtonba hívott kanadai vezető katonai kiküldöttek is.

Churchillnek azt a kijelentését, hogy Anglia a lehető legrövidebb időn belül segíteni fogja az Egyesült Államokat Japán ellen — írja a „Corriere della Sera" buenosairesi tudósítója —, kiemelik az északamerikai lapok és megelégedéssel mutatnak rá Roosevelt sikerére. Semleges megfigyelők szerint valószínű, hogy Churchill ezt a kijelentését azért tette, hogy ezzel Csang Kai Seket biztassa a további ellenállásra.

A tudósító a továbbiakban hangsúlyozza, hogy az északamerikai lapok igyekeznek a közvélemény figyelmét eltéreli Sztalinnak a szövetségesek irányában tanusított rejtélyes magatartásáról. A megfigyelők szerint Sztalin Roosevelt és Churchill várakozásával ellentétben nem siet válaszolni azokra a biztatásokra, melyek hozzá Londonból és Washingtonból érkeznek.

ROOSEVELT KÜLÖNMEGBÍZOTTJA

Davies, aki már egy ízben képviselte az Egyesült Államokat Moszkvában, tegnap újból megjelent a Kremlben és átadta Sztalinnak az amerikai elnök levelét. Az ünnepélyes külsőségek között lezajlott fogadásnál jelen volt Molotov külügyi népbiztos is. A szovjet sajtó elhallgatja Roosevelt levelét; a Moszkvában tartózkodó amerikai újságírók azonban jelentik, hogy az említett levélben az USA elnöke meghívta Sztalint egy, Churchillel és Csang Kai Sekkel együtt tartandó közös értekezletre.

Ez a hónapok óta kilátásba helyezett „kibeszélés az oroszokkal": pillanatnyilag a nemzetközi érdeklődés homlokterében álló esemény volna, mert az angol miniszterelnöknek a washingtoni Capitoliumban elmondott beszéde után senki előtt sem lehet többé titok, hogy a totális világháború mai kifejlődésénél a Szovjet-Unió még sohasem ismertetett „békétervei" már-már zavarják az angolszászok elgondolásait.

Berlin feltűnőnek találja azt a mély hallgatást, amelyet a szovjet sajtó Churchill nyilatkozatával kapcsolatosan s a Szovjetunióban tartózkodó Dawies, Roosevelt külön követének szereplésével kapcsolatban tanusít. Berlin politikai körei ebben Sztalin újabb fogását látják és biztos, hogy Sztalin Roosevelttel és Churchillel való találkozásra, csak meglehetős, borsos engedmények alapján hajlandó és ezek arra irányulnak, hogy Európa felett „szabad-kezet" kapjon.

A „Daily Herald" washingtoni tudósítója úgy értesül, hogy Roosevelt és Churchill választ vár Churchill Washingtonból való elutazása előtt arra az üzenetre, amelyet az amerikai elnök kiküldöttje juttatott el Sztalinhoz. Hír szerint ebből a válaszból valószínűleg megállapítják a Roosevelt — Churchill — Sztalin triumvirátus tervbevett találkozójának időpontját.

A SZOVJET-LENGYEL VISZONY

kiéleződése tekintetében több érdekes hír érkezett. Sikorski, az emigráns lengyel kormány elnöke tudvalevően erélyes álláspontot foglal el. Mint londoni diplomáciai körökben híre jár, hogy Sikorski rövidesen a Közel Keletre utazik és valószínűleg hosszabb ideig marad ott.

Romer, Lengyelország oroszországi nagykövete a nagykövetség 106 tagjával együtt Iránba érkezett.

Illetékes német hely szerint a lengyel-szovjet fejlődésében új helyzet állt elő és német politikai körök véleménye szerint rendkívül érdekes. Angol hírek közölték a nyilvánossággal hogy néhány lengyel emigráns lapnak, főleg azoknak, amelyek a lengyel királyság gondolatáért küzdöttek, el kellett tünniök, Moszkva keze mindinkább érezhető Londonban.

Az Egyesült Államokban élő lengyel ujságirók és kiadók szövetsége levelet intézett Churchillhez, amelyben csatlakoznak a Nagy-Britanniában élő lengyel ujságirók tiltakozásához a brit cenzúra ellen.

A TÖRÖK BELÜGYMINISZTER LEMONDOTT

Redzseb Peker török belügyminiszter csütörtökön megrongált egészségi állapotára való hivatkozással lemondott. Utóda Hilmi Ural képviselő lett.

HETVENMILLIÁRD DOLLÁRT

kér Roosevelt a jövő évre a kongresszustól. A hatalmas összeget az elnök hadikiadásokra kéri. Az említett összeg hatmilliárd dollárral magasabb a költségvetési tervezetben előirt összegnél.

Mától kezdve este 10 órakor kell elsötétíteni

Az elsötétítés hajnali 3 óráig tart

A hivatalos lap szombati száma közli a honvédelmi miniszter rendeletét a légoltalmi elsötétítés újabb szabályozásáról.

A rendelet szerint május 22-től kezdődően az elsötétítést az ország egész területén 22 órakor kell végrehajtani.

Az elsötétítés hajnali 3 óráig tart..

A rendelet a továbbiakban változatlanul fenntartja a közvilágítás elsötétítésére annak idején kiadott intézkedéseket és kimondja, hogy ha a légoltalmi riadót az elsötétítés időpontja előtt rendelték el, a teljes elsötétítést azonnal végre kell hajtani.

A rendelet május 22-én lép érvénybe. Szombaton tehát már csak 22 órakor (este 10 órakor) kell elsötétíteni.

Bolgár lap a magyar hadseregről

Szofia, május 21. (MTI) a „Zaria" cikket közölt „Magyarország mint katonai tényező" címmel. A lap rámutat arra, hogy a *tengely hadseregei közül a német és az olasz hadsereg után a legjelentősebb a magyar hadsereg.* Nemcsak azért, mert Magyarország Európa központjában fekszik, hanem azért is, mert a *magyar hadsereg mindig magas színvonalon állott.*

A cikk áttekintést nyujt a magyar hadsereg történeti fejlődéséről, majd a következőkkel zárul:

„A magyar hadsereg kitűnő felszereléssel rendelkezik s azt főként a magyar hadiipar állítja elő. A gépesített csapatok mellett *a magyar hadsereg megőrizte hagyományos fegyvernemét, a lovasságot, amely ma egyedül álló egész Európában felszerelés s kiképzés tekintetében egyaránt.*

Német hadijelentés

Helyi vállalkozások a keleti fronton — Légi támadások afrikai célpontok ellen

A német véderő főparancsnoksága közli:

A keleti harctéren *visszavertük a Szovjet több helyi támadását.* Saját rohamcsapatvállalkozásaink sikeresek voltak.

A légihaderő ellenséges csapatokat, tehervonatokat és ellátási üzemeket támadott.

Könnyű német tengeri haderők a Kaukázus partjai előtt elsüllyesztették a szovjet utánpótlást szállító két hajóját és itt, valamint a Keleti tenger keleti része fölött lelőttek hat szovjet bombázót.

Német harci repülőgépek a május 21-re virradó éjszakán újból nehéz bombákkal árasztották el az algériai tengerparton lévő Dzsidzselli kikötőjét. *A Földközi tenger térségében német vadászgépek és a légihaderő légelhárító lövegei lelőttek 8 ellenséges repülőgépet. Egy vadászrepülőgépünk elveszett.*

Magánosan szálló könnyű angol bombázók a péntekre virradó éjszakán hatástalan zavaró repüléseket végeztek a Birodalom északi területe fölött.

Olasz hadijelentés

Pantelléria szigete és Szardínia fölött szintén több ellenséges repülőgépet lelőttek

Az olasz főhadiszállás közleménye. Olasz repülők a *péntekre virradó éjszaka bombázták Bizerta kikötőjét és megtorpedóztak a tuniszi vizeken egy ellenséges torpedórombolót.*

Az ellenséges légierő csütörtökön támadást intézett *Grosseto, Messina, Pantelleria és néhány szardíniai község ellen.*

Pantelleria szigetének légvédelmi ütegei *hét repülőgépet pusztítottak el;* egy nyolcadik ugyancsak a légvédelem találata következtében Augusta közelében zuhant a tengerbe.

Szardínia felett olasz vadászgépek légiharcban *lelőttek egy négymotoros és két kétmotoros repülőgépet;* további két ellenséges gépet német vadászrepülők pusztítottak el.

A pénteki hadijelentésben említett ellenséges légitámadások következtében *a polgári lakosság eddig megállapított veszteségei a következők:* Grossetóban 17 halott és 19 sebesült; Messinában 1 halott és 1 sebesült; a szardíniai Sassari és Nuoro tartományokban 5 halott és 21 sebesült. (MTI)

Drámai harcok Attu szigetén

Tokió, május 21. Az Attu szigetén lefolyt drámai harcokról első ízben közöl részletes jelentést egy haditudósító, aki a japán csapatok körében tartózkodik. A japán császári főhadiszállás még mindig nem közöl részleteket s így a haditudósító jelentése különösen érdekes. Május 12-én a reggeli órákban az amerikai hadihajók a köd védelme alatt közelítették meg Attu szigetének partvidékét. Mielőtt a Holts-öbölben megkezdték volna a partraszállási előkészületeket, nyolc órán át repülőgépekről bombázták a kiszemelt terepet. Ezután az amerikai hadihajók nehéz ágyúi szólaltak meg. A japán alakulatok tüzérsége sokkal kevesebb löveggel rendelkezett, mint az amerikaiak, azonban a lehetőség szerint igyekeztek viszonozni az amerikaiak tüzét. Az Egyesült Államok hadiflottájának egységei a parttól távolabb helyezkedtek el és a partraszállás céljaira kis csónakokat bocsátottak vízre.

A japánok összpontosított tüze folytán a partraszállás kapcsán az amerikaiak rendkívül súlyos veszteségeket szenvedtek. Igen sok katona esett el, több csónak és repülőgép ment veszendőbe. A haditudósító megfigyelése szerint a parttól mintegy 3000 méterre egy nagy amerikai romboló vagy egy csatahajó felrobbant. A távolság miatt nem lehetett megállapítani, hogy a robbanást akna, vagy torpedótalálat okozta. Csak a délutáni órákban sikerült az amerikaiaknak partraszállani, illetve néhány hídfőállást létesíteni, de a visszavonuló japán egységek még mindig erősen tüzeltek rájuk. Az éjszaka folyamán az amerikaiak még egy partraszállási manővert hajtottak végre a Salana-öbölben, azonban a japánok ezt a kísérletet vérbefojtották. Az amerikai hadihajók és repülőgépek heves tüzében a japánok harci erejüknek több mint kétharmadát elveszítették már, midőn az éjszaka védelme alatt a sziget belseje felé visszavonultak. A japán haditudósító azzal zárja jelentését, hogy a japán védősereg az utolsó emberig elkeseredetten harcol a több mint százszoros túlerőben levő amerikaiak ellen

Göbbels cikke a tuniszi harcok befejezéséről

Berlin, május 21. (NTI): Dr Göbbels birodalmi miniszter, a „Das Reich" c. hetilap legújabb vezércikkében a tuniszi harc befejezésével foglalkozik. Utal arra hogy a katonai kudarcnál mindig azt kell először tekinteni, hogy annak van-e elég hatóereje az általános hadihelyzet alapvető megváltoztatására. 1940 májusában Anglia kénytelen volt elhagyni a szárazföldet. Ez a tengelyhatalmak és a nyugati hatalmak közötti katonai leszámolást a tengelyhatalmak javára döntötte el. Az angolszász hatalmak afrikai sikereiről ugyanezt már nem állíthatjuk. Hadviselésünk központja Európa. Afrika ezzel szemben csak külső övezet. Természetes, hogy a tengelyhatalmak nemzeti jövője kialakításában a fekete földrész létfontosságú tényező, a háború folytatásában azonban nélkülözhető. — Amíg ellenségeink gyengék ahhoz, hogy az európai szárazföldre visszatérjenek, addig ők a vesztesek és ezt Washington, meg London éppen olyan jól tudja, mint Berlin, vagy Róma.

Dr Göbbels megemlékezett ezután írásaiban arról, hogy a német—olasz csapatok Észak-Afrikában példátlan hősiességgel küzdöttek. Az északafrikai háború alapvető problémája kizárólag az utánpótlás kérdése volt. Az amerikaiak és angolok csak akkor döbbennek rá, hogy ez a félévnyi időnyereség Tuniszban számunkra mit jelentett, ha egyszer csakugyan eszükbe jutna az európai szárazföldet megtámadni. A jelenlegi háború legnagyobb problémája a mozgás. Aki csapatai és hadianyaga szállítására a legjobb mozgási lehetőségekkel és előfeltételekkel rendelkezik, az fog győzni. Ha most ellenségeink sokat emlegetett támadó hadműveleti terveiket valóban komolyan megakarnák valósítani, akkor először nekik kell megmozdulniok, mert mi itt állunk.

A háború további fejleményei szempontjából döntő jelentőségű az a tény, hogy eddig elég időnk volt, hogy felkészüljünk és főleg az, hogy angolszász ellenségeinket egy számunkra rendkívül kedvezőtlen időpontban megakadályoztuk abban, hogy támadó terveiket bolsevista szövetségeseikkel egyetértésben együttesen végrehajtsák. A kezdeményezés ereje lassanként ismét kezünkbe kerül.

A további fejleményeknek valóban bensőbbséges nyugalommal nézhetünk elébe. Az események következtében vonalaink megrövidültek és most olyan övezetet zárnak körül, amelyet nemcsak akaratunkkal, hanem erőnkkel is ki tudunk tölteni. Az ellenségnek pedig itt kell szembeszállani velünk, ha a győzelem legkisebb esélyére is számít. A német véderő készen áll fogadására.

A japán hajóhad főparancsnoka hősi halált halt

A Tenno az Aranykeselyű-rendet adományozta az állam halottjának

Tokió, május 21. (Német TI) A császári főhadiszállás pénteken közölte, hogy Yamamoto tengernagy, az egyesült hajóhad főparancsnoka hősi halált halt egy repülőgép fedélzetén annak a harcnak a folyamán, amelyben a tengernagy ez év áprilisában a legelső állásokban folyó hadműveleteket irányította.

Utódjává, a hajóhad főparancsnokává Koga tengernagyot nevezték ki.

A császár rendelkezése értelmében az állam a légi harcban hősi halált halt Yamamoto tengernagyot az állam halottjának tekinti.

A tengernagyot vezértengernaggyá nevezték ki.

A császár Yamamoto tengernagynak az Aranykeselyű-rend I. osztályát adományozta. (MTI)

Kommunista merényletek hét áldozatának temetése Triestben

Róma, május 21. Mint Triesztből jelentik, szerdán az egész város részvétnyilvánítása közben ünnepélyes szertartással temették el azt a hét feketeingest, akik a Karszton, kötelességük teljesítése közben áldozatul estek a kommunisták merényletének. (MTI).

Gayda Olaszország harcáról

Róma, május 21. Az olasz lapok méltatják annak a veszteséglistának a jelentőségét, amit csütörtökön tettek közzé az olasz hatóságok az angolok által Afrikában elszenvedett veszteségekről.

Gayda a Giornale d'Italiaban ezzel a veszteséglistával kapcsolatban kifejti, hogy az ellenséges propagandát három alapvető szempont vezette az Olaszország elleni hadjáratban: 1. állítólag Olaszország, mint katonai hatalom nem félelmetes ellenfél s ezért a háborúba való belépése mindössze csak kényelmetlenséget jelentett az angol birodalom számára. 2. Ez az olasz háború állítólag a németek számára inkább hátrányt, mint előnyt jelentett volna. 3. Az ellenséges propaganda hangoztatta az olaszok harci szellemének gyengeségét, akiknél mindig bekövetkezhetik az összeomlás, amit ez a propaganda 1940 decemberétől minden három hónapban megjósolt.

A propaganda természetesen a maga mesterségét végzi, mestersége pedig az, hogy megpróbáljon ellentétet vinni a tengely szilárd egységébe. Most azonban látva azt a hatalmas veszteséget, amit az ellenség a Földközi tengeren elszenvedett, hasonló megállapításokat lehet tenni ennek a propagandának a szólamairól.

7. Ha csak kényelmetlenség lett volna az angolok számára az afrikai háború, nagyon rövid idő alatt be kellett volna végezniök, mégis ez a harc három évig tartott és még sokáig fog tartani. 2. A Földközi tengeri háború lekötötte az angolszászok haderejét s ennek következtében Németország szabadabban használhatta fel hadseregét Oroszországgal szemben. Az a hatalmas hadianyagbeli és különösen hajótérbeli veszteség, amit az angolok és amerikaiak elszenvedtek az afrikai háborúban, további terveikre igen hátrányos befolyással van. Ezt Németország vezetői maguk is tudják és értékelik. 3. Az afrikai hadszíntéren zsákmányolt, vagy elpusztított hadieszközök nagy száma és az angolok és amerikaiak által elszenvedett veszteségek mindennél jobban mutatják az olasz katonák hősiességét és harci szellemét. Annál inkább áll ez, mert maga az ellenség is elismerte, hogy erőben és számban alatta álltak ellenfelüknek.

Az afrikai háború tehát nagy szolgálatot tett a hármas hatalmak közös ügyének, nagyobb mozgási szabadságot tett lehetővé, lehetőséget adott az atlanti védőfal nyugodt kiépítésére és arra, hogy Japán megszilárdíthasa távolkeleti helyzetét.

A magyar református egyház külföldi kapcsolatai

A Református Egyetemes Konvent Boér Elek dr. előadásában érdekes külügyi határozatokat hozott.

Felkérte elnökségét, a jövőben is kövessen el mindent, hogy a magyarországi református egyház külföldön nemcsak a magyar reformátusokkal, de a külföldi testvéregyházakkal és az ökumenikus s minden más protestáns felekezetközi mozgalommal és intézménnyel is szoros kapcsolatot, állandó összeköttetést tarthasson fenn.

Ismételten rámutat az illetékes tényezők figyelmét azokra a nagy érdekekre, amelyek a magyarországi református egyháznak a külföldi protestáns testvérekkel való kapcsolatához nemcsak egyházi, de nemzeti szempontból is fűződnek.

Felkérte a plénum a konventi elnökséget, hasson oda, hogy ezek a kapcsolatok jelentőségükhöz méltó megértésre találjanak.

Fontos az is, hogy a protestáns központokban mindenütt az egyház által kijelölt delegátusok működjenek, akik egyházi vonalon a magyar reformátusság és ezen keresztül a magyar nemzet érdekeit minden irányban kellően képviselhessék és a külföldi testvérek részére mindenkor megfelelő tájékoztatást nyújthassanak.

Fontos bejelentések honvéd, levente és társadalmi sportkérdésekről a Nemzeti Sport Bizottságban

A Nemzeti Sport Bizottság ülésén **Misángyi Ottó** dr elnök ismertette azt a rendelkezést, — amely szerint Németország és Olaszország nemzetközi sporttilalmat rendelt el.

Az NSB határozatilag kimondotta, hogy azokkal az országokkal, amelyek a nemzetközi sporttilalmat kimondották, a sportérintkezést csak a sportfőhatóságon keresztül, annak hozzájárulásával lehetséges. E határozat azonban nem zárja ki azt, hogy az Országos Sport Központ, ha idejénvalónak látja az általános sportérintkezés ujrakezdését ne szorgalmazza.

Misángyi Ottó dr elnök bejelentette, hogy a rokon bolgár nemzettel szoros sportkapcsolatokat kíván a sportvezetőség létesíteni.

Ezután ismertette az elnök az OSK vidéki szervezetével kapcsolatos kérdéseket. Először kilenc kerületi megbizott működött most pedig nyolc körzeti sporttitkárt neveznek ki. Az OSK kerületi szerveit a kisebb szövetségek kerületi szerveivel az önkormányzat sérelme nélkül összekapcsolják. A székhelyeket átakarják telepíteni az OSK kerületi székhelyére s csak ezután alakítják meg a kerületi nemzeti sportbizottságokat.

A honvédvezérkar főnöke elrendelte, hogy a honvédség sportbeli kiképzése a jövőben az egyéb katonai kiképzéssel teljesen egyenlő elbírálás alá essék és mindenképpen biztosíttassék. — Arról is intézkedik, hogy a tisztek és altisztek részére honvéd testedző egylet létesíttessék ott, ahol nincs alkalmas sportegylet, de ahol van, ott a tiszteknek és altiszteknek a polgári egyesületekben kell sportolniok. Az NSB a vezérkar főnökének őszinte köszönetét fejezte ki.

Igen nagyjelentőségű volt az a világos és egyszerű bejelentés, amely szerint a leventesport tömegsport, a társadalmi sport pedig minőségi sport. A levente sportból a társadalmi sport felé állandó áramlásnak kell lennie. Az OSK erre vonatkozó rendelete már elkészültek.

Nem fontos, de érdekes

Egy zürichi orvos megállapítása szerint az étkezésnek főtt ételekkel való kezdése esetén a vér izgatása következtében fehér vértestecskék számában erős gyarapodás áll be, míg a vér izgatása elmarad, ha az étkezés nyers gyümölcsökkel vagy főzelékekkel kezdjük? Kollath doktor rostocki egyetemi tanárnak azt is sikerült kimutatnia, hogy nyers növényi élelmiszerek ezenkívül a vitaminoknak és élesztőknek a bélben való időelőtti elpusztulását is megakadályozzák és ezzel az egész emésztésre jótékony hatást gyakorolnak. — Ezek szerint sokkal észszerűbb lenne, ha étrendünkbe a gyümölcsöt az étkezés végéről az étkezés elejére helyeznénk át.

Meteor Mozgó műsora

Szombaton 3, 5, 7 órakor utoljára!

Halálfánc

Goll Bea, Perényi László

Vasárnaptól: KRÜGER APÓ Emil Jannings világhírű filmje!

Vígszínház mozgó

Ma 3, 5, 7 órakor a hangulatos vidám magyar filmremek:

Mária nővér

Megható szerelmi regény! Főszereplők: Szörényi Éva, Jávor, Svéd Sándor, Mály Gerő, Gózon.

Apolló filmszínház

MA BEMUTATÓ!

Két régi udvarház modern fiataljainak szerelmes csatája,

NÉGYLOVAS HINTÓ

Szemere V., Hajmássy M., Turay I., Pethes S., Pethes F., Vízváry M., Kürthy Gy., Ölvedy Zs., Mihályi E. és Bihary M.

Hungária filmszínház

MA ELŐSZÖR!

A bűn és önfeláldozó szerelem harca!

Külvárosi őrszoba

Főszereplők: Karády Katalin, Nagy István, Csortos Gyula.

Előadások: 5 és 7 órakor.

Ujabb gyilkos merénylet Szófiában

Szófia, május 21. (TP) A Razlog kerületben levő Belitsa faluban szerdán este ismeretlen tettesek megtámadták és súlyosan megsebesítették Peter Apostolov Mancsevet, a falu iskolai igazgatóját. Az igazgató néhány órával később belehalt sérüléseibe. Az egyik támadót sikerült letartóztatni.

Nagyon jól érezték magukat a finn vendégek a Hortobágyon

Városnézés után a pusztára mentek ki

A finn tudományos és művészeti élet tizenegytagú debreceni látogatásra érkezett csoportja tegnap délelőtt *autóbuszon „körsétát" tett a városban.* Különösen nagy tetszést váltott ki a finn vendégekből *a nagyerdei városrész sok látnivalója, a krematórium és a klinikai telep.* Ezek megtekintése után a finn tudósok, akiknek úgyszólván mindegyike egyetemi tanár, ellátogattak *a Tisza István egyetemi internátusba,* ahol betekintést nyertek *egy magyar egyetemi hallgató életébe.* Honkasalo professzornak, *a finnek kitűnő büntetőjogászának volt különösen nagy öröme:* az első szobában, amelybe benéztek egy joghallgatót találtak, aki *éppen büntetőjogot tanult . . .*

A városnézés után a *Hortobágyra ment ki* a finn csoport. A hortobágyi útra *Zöld* József helyettes polgármester és *Veress* Géza tb. főjegyző kísérték el a vendégeket. *Milleker* Rezső professzor és *Lengyel* Imre, a városi Idegenforgalmi Hivatal vezetője is a finnek kíséretében voltak.

A pusztán *Milleker* professzor szakszerű magyarázatainak nagy hasznát vették a finn vendégek. Roppant tetszett *nekik a puszta.* Megnézték a törzsménest, a törzsgulyát, majd belátogattak egy *„vasalóba"*, ahol egy pásztorember főztjét kóstolták meg.

Az ebéd *a hortobágyi csárdában volt.* A magyaros étel, ital és az eredeti hangulat fellelkesítette a vendégeket is, *magyar és finn dalok után bizony még táncra is kerekedett Honkasalo professzor.*

A felejthetetlen élményt nyujtó kirándulás után délután tértek vissza Debrecenbe a finn vendégek. Rövid pihenő után az esti vonattal elutaztak. Püspökladányig utaztak, ahol szintén rövid, ünnepélyes fogadtatás után megvacsoráztak, majd tovább indultak *Erdély fővárosa, Kolozsvár felé.*

Hogy a finn vendégek a legjobb emlékekkel távozhattak Debrecenből, az nagyrészt dr. *Lengyel* Imre, a városi Idegenforgalmi Hivatal igazgatója figyelmes munkájának köszönhető.

Ezerkétszáz tűzoltótisztet képezett már ki a debreceni tűzoltóság

Nemzetvédelmi feladatokra is előkészítettek a hallgatókat — A 28. tanfolyam záróvizsgája — Tűzoltókitüntetés átadása

Vitéz **Roncsik Jenő** tűzoltófőparancsnok a bajtársiasság szellemében már több mint **1200 önkéntes tisztet képezett ki Debrecenben a kerületi tanfolyamokon. A most befejeződött 28. ilyen tanfolyamon ismét 40 kitűnően bevált tisztet vizsgáztattak le.** Külön motorfecskendőkezelő tanfolyamot is tartottak. Ezek a debreceni képzések már országos hírnévre tettek szert, amit legjobban mutat, hogy más vidékek tűzoltóparancsnokai is megjelentek.

Napokon keresztül tartott az elméleti és gyakorlati tudásukról való számadás. Ezek a tisztek — akik a társadalom különféle rétegeihez tartoznak — nemcsak a tűzoltásból nyernek kiképzést, hanem — ami a legjellemzőbb a tanfolyamok szellemére — **egyenesen nemzetvédelmi irányító munkára is képessé teszik őket.** Mutatja ezt **Uray Sándor** lelkipásztor vizsgáztatása. Íme, néhány gondolat:

— A tűzoltóságnak lelki vonatkozásai is vannak. **A tűzoltóság zárjon ki a maga köréből minden felekezetieskedést.** Prohászka szerint a felekezeti ékverés ma hazaárulás. A tűzoltó legyen egész ember, legyen rendben a lelkivilága. Legyen szeretőszívű, irgalmas és gyöngéd a bajbanlevők iránt. **Fontosabb az életmentés, mint az anyagiak mentése.**

Ilyen feleletek mellett megtárgyalták és vizsgáztak is arról, hogy a falu intelligenciájának milyen hivatása van, a magyar nép és az intelligencia között szakadék van, hogyan kell azt eltüntetni. Az egyik tanfolyamista arról felelt, hogy Petőfi a három világirodalmi nagyság egyike, nevéről az egész világ ismeri a magyar nemzetet.

Természetesen a vizsga többi része is elsőrangú kiképzésről és tudásról tett bizonyságot. **Orosz Árpád** tanácsnok elnöklésével folyt le a vizsga, **Bíró Áron** nyiregyházi, **Rehák Tamás** nagyváradi, dr **Somlyódy Ferenc** vármegyei tűzrendészeti felügyelő Nyiregyházáról, **Uray Sándor, Csobay László** gépészmérnök, **Bartha István** világítási vállalati igazgató és a debreceni hivatásos tűzoltótisztikar voltak az előadók.

Az elméleti vizsga után gyakorlati bemutató volt, amely **gyorsaságával, fegyelmezettségével, határozottságával és pontosságával** magával ragadta a közönséget.

Dr **Orosz Árpád** tanácsnok szép beszédben fejezte ki elismerését a hallottak és látottak felett s kérte a hallgatókat, használják fel a tanultakat derék, megbízható, önfeláldozó, új tűzoltónemzedék nevelésére.

A polgármester megbízásából átnyujtotta **Erdélyi József hivatásos tűzoltónak a Magyar Tűzoltószövetség kitüntetését, a sisakos ezüstérmet** abból az alkalomból, hogy húsz év óta önzetlen munkás tagja a debreceni tűzoltóságnak.

— A tűzoltóérdemek megbecsülése — mondta — nemcsak puszta szólam, hanem élő valóság is. Az egész tűzoltóság elé példaképül állítom Erdélyi Józsefet: így kell egy derék magyar tűzoltónak hivatását teljesítenie.

Dr **Orosz** tanácsnok Erdélyi József mellére tűzte a szép kitüntetést és mind ő, mind a főparancsnok melegen kezet szorítottak vele.

A tanfolyamisták nevében **Vörös Pál** igazgató-tanító mondott hálás köszönetet a városnak és Roncsik Jenő főparancsnoknak kiképzésükért, mely alatt Roncsik a legszebbet, a legjobbat igyekezett nekik nyujtani. Mindnyájan az Isten kezében vagyunk — mondta —, talán a legközelebbi jövő odaállít bennünket a háborús károk elhárítására. **Ünnepélyes esküvel ígérjük, hogy lelkünkben nincs és nem lesz a gyávaságnak még árnyéka sem, amikor a magyar végeken őrködni fogunk.**

Vitéz **Roncsik Jenő** főparancsnok azt kérte a tanfolyamistáktól, hassanak oda, hogy **minden városban és községben a tűzoltótestületük olyan legyen, mint a harctéren a sün-állások, erős védő és támadó bástyák. Necsak a tüzek ellen harcoljanak, de nemzetvédelmi támaszponttá is váljanak és minden bomlasztó kisérletnek álljanak** ellen. Védjük meg az emberek vagyonát és lelkét, teljesítsék emberbaráti kötelességeiket, segítsenek mindenkin, minden körülmények között. Védjék meg saját magukat is az emberi gyarlóságok ellen, a közöny, a megnemértés ellen, vegyék tekintetbe a mai súlyos viszonyokat, a bajtársi érzés hassa át minden tűzoltó lelkét. Majd kiosztotta a Magyar Országos Tűzoltószövetség jutalomkönyveit. Minden kiváló hallgatónak nem tudtak adni, ezért sorshúzás útján a következőknek juttattak könyveket: dr **Bernáth Zsigmond, Marosi György, Szakács Zoltán, Tóth András, Vágner Ferenc, Lovek József, Salamon Sándor, Szűcs Sándor, Szalai László, Szécsi Ferenc, Tréger Pál, Silly Gyula, Csókfalvi Andor és Hován Sándornak**, aki a bemutató gyakorlatot is vezényelte.

A tanfolyam debreceni hallgatóinak névsora a következő: **Andirkó Sándor** gyárimunkás, **Kun Imre, G. Nagy István, Rácz József, Vágner Ferenc** hivatásos tűzoltók, **Salamon Sándor** utcaseprőfelügyelő, **Tóth András** Rex gyári műszaki tisztviselő.

Könyvelését elvégzi a Könyvelési Szakiroda Vörösmarty-utca 24.

Időszerű kislexikon

Yamamoto japán tengernagy, ki — mint most jelentik — hősi halált halt, egyik legkiválóbb tengerésztisztje volt Japánnak. **Neve összeforrt a japánok által a mostani háborúban aratott** tengerészeti sikerekkel, a pearlharbouri amerikai hajóhad megsemmisítésével, a Prince of Wales és a Repulse elsüllyesztésével, valamint azzal a sok tenger ütközettel, amelyekben a japán hajóhad a Csendes-óceán minden részén győztes maradt. Yamamoto, akit „hallgatag tengernagy"-nak neveztek, e csaták terveit mind maga dolgozta ki és a tervek végrehajtását maga irányította. Körülbelül egy esztendővel az Anglia és Amerika elleni háború kitörése előtt, 1941 augusztusában Yamamoto átvette az egyesült hajóhad főparancsnokságát. Akkor már fényes tengerésztiszti életpályát futott meg. 1904-ben lett a haditengerészeti főiskola növendéke és még ugyanabban az évben mint fiatal tiszt egy hadihajó fedélzetén résztvett az orosz-japán háború alatt vívott egyik tengeri ütközetben. Itt esett át a tűzkeresztségen, súlyosan megsebesült és elvesztette balkeze két ujját. A világháború után Yamamoto 1921-től 1923-ig tengerészeti attasé volt Amerikában, 1929-ben pedig a londoni haditengerészeti értekezleten képviselte Japánt. Itt feltünt kiváló képességeivel. Yamamotót 1936-ban helyettes haditengerészeti miniszterré nevezék ki és ebben az állásában maradt egészen 1939-ig. Egyidejüleg ő irányította a haditengerészet keretében létesített légi kiképzést is.

Elfogták és statáriális bíróság elé állítják a vasúti őr feleségének gyilkosát

A homokszentlőrinci vasúti őrház pincéjében május 11-én Koltai József vasúti őr **meggyilkolva találta 58 éves feleségét. A rablógyilkosság tettesét, Horn József 32 éves homokszentlőrinci fűszerkereskedőt most elfogták.**

Beismerő vallomásában elmondotta, hogy **Koltaiék 5000 pengőre becsült megtakarított pénzét akarta megszerezni.** Beállított az otthon egyedül tartózkadó Koltainéhoz és 500 pengőt kért tőle kölcsön. Amikor az asszony elutasító választ adott, megtámadta. Koltainé erre 1—2 pengősökben mintegy 100 pengőt szedett össze azzal, hogy több pénze nincs. — **Az asszonyt fojtogatni kezdte, majd a földre teperte és vasvillával keresztül szúrta.** Hiába kutatott a pénz után, nem találta meg.

Horn Józsefet a kecskeméti ügyészségi fogházba kísérték és mivel a bűncselekményt az elsötétítés ideje alatt követte el, **statáriális eljárás alá vonják.**

Timosenko fivére elmenekült a szovjetből

Buenos Aires, május 21. (Stefani) Rio de Janeiro egyik parkjában a rendőrség *egy alélt embert talált, akinek okmányaiból kitünt, hogy Timosenko Sztaniszlasznak hivják és fivére a bolsevista tábornagynak.* A kórházban az ujságirók kérdésére kijelentette, hogy nemrégiben hagyta el a Szovjetuniót, mert nem tudott Sztalin rémuralma alatt élni. Nagyon jó viszonyban van tábornagy fivérével, de *még az ilyen kiváló rokonság védelmében sem érezte magát biztonságban a bolsevista besugók elől, akik gyanakodtak rá, hogy nem hive a szovjet rendszernek és politikájának. (MTI)*

A szórványmagyarság a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség problémái a református tanítótestület közgyűlésén

A Debreceni Református Tanítótestület népes közgyűlést tartott az egyház tanácstermében.

Vitéz *Nagy* Pál elnök mondott megnyitót, melegen köszöntvén a kartársakat. Beszélt a szórványmagyarság problémájáról. Lelkesen buzdította a jelenlevőket, hogy aki eddig még nem tette meg, lépjen be az EMKÉ-be. *A tanítók mindnyájan lelkesen fogadták a gondolatot, tisztában lévén a probléma égető fontosságával.* Elhatározták, hogy szeptemberben nagyobb gyüjtést rendeznek a szórványmagyarok megmentésének érdekében.

Örömmel fogadta a tanítótestület azt a bejelentést, hogy *Futó* Klára és *Sas* István tanítók sikerrel letették a gyakorlóiskolai vizsgát.

Hasonlóképen örömmel hallották azt is, hogy *Szendy Tihamérné Törő Kata* a Vöröskeresztes munkában végzett buzgó tevékenysége miatt a vallás- és közoktatásügyi minisztertől elismerésben részesült. Ugyancsak a Vöröskereszt munkában kiváló érdemeiért *Nagy Lajost, Giday Andrást, Fekete Mátyásnét és Csathó Máriát* is dicséretben részesítették.

Nagy figyelemmel hallgatták a jelenlevők *Molnár János* igazgató „Legközelebbi feladataink" cimü előadását.

Bevezetőül a szórványmagyarság megdöbbentő helyzetéről számolt be. Felolvasta *Szoboszlay Sándor* állami igazgatótanító igazi magyar szivből fakadó *levelét, melyben példátmutatóan ír* a hozzá tartozó állami iskola tanulóinak nagyarányú gyüjtőmunkájáról. *Van olyan gyermek, aki egymaga 20 pengőt gyüjtött a szórványmagyarság céljaira.* Az iskola vöröskeresztje 113 pengőt adott. Molnár János a jó példa követésére buzdított.

Ezután az iskolabarátok körének iskolacsoportonként való megszervezéséről, az ifjúságnak a gyakorlati pályákra tereléséről, a Kodály és Bartók müveinek az iskolában való meghonosításáról, a hungarologiai ismeretek kibővítéséről szólott.

Kiemelte annak fontosságát, hogy *a tanítók a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség munkájába belekapcsolódjanak.* Ismertette a Munkásszövetség ténykedéseit, melyeknek egyik legfonotsabb része a középiskolai tanfolyam, valamint a rászorulóknak jó tanácsokkal való el látása. Hangoztatta, hogy a református tanítók nagyon sokat tehetnek a református élet elmélyítése és gyakorlativá tétele terén is. Biztos, hogy ha a tanítóság megindítaná a komoly munkát, közelebbi kapcsolatba kerülne a református lelkészi karral is.

Az igen tartalmas, értékes előadáshoz *Bálint* igazgató, vitéz *Nagy Pál* elnök, *Benyhe Imre* és *Futó Zoltán* igazgatók szóltak hozzá.

A 42-es bizottság ülése

A 42-tagú országos bizottság pénteken ülést tartott. A bizottság a minisztérium rendeletét tárgyalta az állami testnevelési tanárok illetményeinek megállapításáról. Ezután a bizottság a gazdatisztek öregségi, rokkantsági és haláleseti, valamint gazdasági munkavállalók öregségi biztosítására vonatkozó egyes törvényrendelkezések kiegészítése tárgyában kibocsátott rendeleteit tárgyalta.

Az országos bizottság beható vita és a miniszterek részletes felvilágositása után, mindkét rendeletet tudomásul vette.

Ma délután 5 órakor a Déri Múzeumban tart előadást Kreybig Lajos

Nagyon érdekes előadás fog elhangzani a Déri-múzeum dísztermében ma este öt órakor. Olyan gyakorlati gazda jön Debrecenbe, akinek nevét egyébként vonatkozásban is országszerte ismerik. Dr **Kreybig Lajos** kisérletügyi főigazgatót hivta meg a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara előadás tartására.

A meghivás oka az volt, hogy olyan nagyszabású mezőgazdasági terv kiviteléről van szó, amely minden foglalkozásbeli embert érinteni fog. A kamara tehát célszerűnek látta, ha minél előbb a legilletékesebb tényező, a tiszántúli termelési viszonyok legalaposabb ismerője hallatja szavát és mond véleményt arról, hogyan kell a tiszántúli tervnek kialakulnia.

A tiszántúli tervet a Gazdakamara vetette fel a „Tiszántúli Gazdák" hasábjain és azóta ez a kérdés az érdeklődés homlokterébe került.

Dr Kreybig Lajos főigazgató előadása irányt mutató lesz és érinti nemcsak a mezőgazdasági, hanem a közgazdasági élet számos részét is.

debreceni Csokonai színház
IGAZGATÓ: BELEZNAY-UNGER ISTVÁN

SZINHÁZI MÜSOR:

Szombaton délután: **Az utód.** Kardoss Géza m. v. Filléres helyárak.

Szombaton este: **A nők harca.** B) bérlet.

Vasárnap délután és este: **A nők harca.**

UNGER DIREKTOR ötnapos színészszemle és szerződtetési tárgyalás után, mely Baja, Szeged és Budapesten folyt le, tegnap megérkezett és este már játszott is. A kitűnő debreceni színigazgató egész sereg szerződéssel tért haza, társulatának zömét már megszervezte és rövid időn belül a társulat teljes névsorát nyilvánosságra hozhatja. Néhány nagy meglepetéssel szolgál Unger direktor, aki a jövő szezonra jobb társulatot szándékszik összeállítani az ideinél is.

KARDOSS GÉZA a közönség kívánságára ma délután is eljátsza nagy szerepét „Az utód"ban. Lapunk hasábjain tolmácsolta kérését a közönségnek az a rétege, mely csak délutáni és filléres előadáson tud színházat látogatni, Unger direktorhoz, kérve, hogy tegye számukra lehetővé, hogy megnézhessék „Az utód" előadását Kardoss Géza és Beleznai Unger István élménytjelentő alakításával. A színigazgató teljesítette a közönség kérését. Viszont olyan nagy az érdeklődés a Kardoss-esték iránt, hogy tárgyalások indultak meg újabb vendégszereplésre való megnyerése érdekében.

DALMADY GÉZA, a pécsi társulat tenor-bonvivanja, aki a cseretársulati rendszer első évében Kardoss Géza társulatának tagjaként már játszott a Csokonai Színházban és a pécsi társulat egyik tehetséges hölgytagja, — pécsi sajtóhírek szerint a debreceni színházhoz szerződött. — Ugyancsak debreceni szerződésről adnak hírt a kolozsvári lapok Csengeryvel, a kolozsvári társulat egyik tehetséges tagjával, — Dsida Jenő unokatestvérével kapcsolatban és arról írnak, hogy Jatzkó Cla is tárgyal Unger direktorral.

—oOo—

FILM

VIGSZINHÁZ. „Mária nővér" című jó magyar filmet újította fel a Vigszinház. A film most is méltán keltí fel az érdeklődést és szebbnél-szebb jeleneteivel, a felvételeivel, jó szereplőivel aratja a sikert. A kísérő műsor friss híradója igen érdekes.

—o—

Kodály-est a Városi Zeneiskolában

Kodály-estet hallottunk tegnap este a Városi Zeneiskola VIII. nyilvános hangversenye keretében az intézet hangversenytermében. Igaz örömünkre szolgál, hogy a magyar népzene apostola egész est keretében kapott nyilvánosságot ezúttal. A hangversenyen szereplő növendékek jó készültségük mellett lelkességgel szólaltatták a nagy magyar komponista műveit. Általában az egész est átlagon felülállót nyujtott. A szereplők sorából elismerással kell kiemelni a nagyon tehetséges *Tóth Adélt*, az ösztönös készséggel éneklő *Kovács Ibolyát*, valamint *Szele Margitot* és *Pásztor Máriát*. *Farkas Gusztáv* melegtónusú csellójátéka figyelmetkeltő. *Jani József* hegedűjátéka biztos rátermettségről tanuskodó. *Fogarassy Éva* és *Szilágyi Lenke* zongorajátéka értékes készültséget árul el. Az intézet kamarakórusa ez alkalommal főként nemes hanganyagával keltett érdeklődést. A közönség szívesen fogadta a bemutatásokat és sok tapssal jutalmazta a sikeres produkciókat.

—oOo—

Cserehangverseny a sepsiszentgyörgyi és debreceni diákkórusok között

A kollégiumi tanítóképző „Csokonai" Énekkara, cserehangverseny útra és tanulmányi kirándulásra megy 23-án Sepsiszentgyörgyre. Az ötventagú énekkart Csenki Imre zenetanár vezeti. Elkísérik a kórust Török Tibor tan. képző igazgató és Hodos Balázs tan. képző tanár. A hangverseny — melynek műsorán nyugati kórusok és népdal feldolgozások szerepelnek — 25-én lesz Sepsiszentgyörgyön, majd utána a környék kiránduló helyeit járja be az énekkar. Debrecenbe 27-én érkeznek vissza a sepsiszentgyörgyi Székely-Mikó Kollégium gimnáziumának énekkarával. Bágya András tanár vezetésével és még ugyanaznap közös hangversenyt adnak a Dóczi tanítónőképző (tanáruk Zétényiné Ritoók Magda) és a kollégiumi polgári énekkarának közreműködésével (tanáruk Csósz László), a Bika hangversenytermében. A két református Kollégium összefogása igen nagy érdeklődést és örömet váltott ki mindkét intézet ifjúságában és minden remény meg van rá hogy a cserehangverseny kölcsönösen felejthetetlen élmény lesz számukra. A debreceni hangversenyre 1—2 pengős műsorok dr Bertók Lajos könyvkereskedésében kaphatók.

—oOo—

Egy magyar dal nagy sikere

A finn tudományos és művészi élet több kimagasló egyénisége látogatta meg tegnap a Hortobágyot. Ámuló szemmel, gyönyörködő szívvel csodálták a magyar puszta szépségeit, utána pedig a Hortobágyi Csárdában, Németh Nándor kis „magyar paradicsom"-ában vettek részt szivetmelengető magyaros vendéglátáson... Természetesen a hegedű is felsirt és felujongott a cigány vonója alatt, panaszos és pattogós nótákban terült ki a magyar lélek a testvérnemzet fiai előtt...

Szomjas lélekkel itták magukba a vendégek a magyar dalt, mely olyan szép és végtelen, olyan nyilt és ragyogó, mint a Hortobágy puszta májusban. Különösen az egyik dalnak volt nagy sikere... Szövegét Petőfi Sándor irta, a legnagyobb magyar költő éppen a Hortobágyon és a nagy puszta nevét viseli első sora is, „Hortobágyi kocsmárosné, angyalom..." Zenéjét pedig, ezt a lágyan simogató, puha ölelésként lélekre boruló, finom, melódiagazdag, tüzes muzsikát debreceni ember szerzette, Lókody László, sok szép, hangulatos dal szerzője A testvér finn nemzeti fiai csodálatos fogékonysággal első hallásra dúdolták, aztán megismételtették a dalt. Szállt a nóta fel a mosolygós magyar égre és ezen a kis dalon keresztül is sokat, nagyon sokat éreztek meg a magyar lélek mélységeiből és szépségeiből a rokon finn nemzet fiai.

Csokonai Színház

Szombat délután filléres helyárak!

KARDOSS GÉZA vendégfelléptével

Az utód

Este B) bérletben

Nők harca

Pesti színház nagy sikere: Kacagtató zenés vígjáték 3 felvonásban.

Tánciskolák

* **Schaff** tánciskolájában, a Koronában ma szombaton este hét órától, holnap, vasárnap öt órától összetánc.

* **Katona dolog** c. rendkívül érdekes regény kapható kiadóhivatalunkban. Ára 80 fillér.

Egy műsoronkívül szabadtéri fellépés...

Debreceni színészek a közönség segítségével beh rdtak egy hadiroka ntnak egy öl fáját.

Kedves, megkapó történetet halottunk a Csokonai Színház művészeiről. Olyan mély, őszinte és teljes átérzése nyilvánul meg benne a napjainkban mindenkire kötelező segiteni akarásnak, együttérzésnek, hogy lehetetlen be nem számolni róla.

Színhely a Csokonai Színház színészbejárója előtti térség, ahova a májusi napsugár déltájban patakzó fénnyel ömlik. — Itt szoktak sütkérezni a színészek, a debreceni közönség kedvencei a próbák szüneteiben.

A sütkérezők között volt Rajz Jarcsi és Kormos Ferenc is .. Ahogy beszélgettek egy öl fát hoztak Murányi Jánosnak, aki a színház közelében lakik. Murányi, aki hadirokkant, maga nem tudta behordani a fát, viszont hasztalan keresett valakit, aki beszállítsa azt udvarára, nem talált pénzért sem.

Rajz Jancsi és Kormos Franci nézték Murányi keserves tűnődését, aztán összenéztek, egyet villant tekintetük...

— Hátha segítenénk — mondotta Rajz Jancsi.

— Meg kell csinálni — gyürközött neki Kormos Franci nagyhatározottsággal.

— Én vállalom öt hasáb fa behordását — jelentette ki Jancsi.

— Annyit én is...

— Hohó, te sokkal vastagabb vagy, mint én. Neked legalább dupláját kell — mosolygott Rajz Jancsi, azzal már ragadta is meg az első fahasábot és kezdte beszállítani a Murányiék udvarára.

Nyomában a szokatlan munkától, kissé nekihevülve ott volt a másik hasábbal Kormos Franci... Sőt a kollegák is kinézve a lépcsőről, megpilantották a két derék komikus igyekezetét, nyomban kérdőre fogták őket.

— Mit csináltok Jancsi.

— Segítünk.

— Akkor jövünk mi is — hangzott a válasz és a színészek neki fogtak a munkának. — Tréfálkozva, jóizű megjegyzéseket eregetve hordták a fát egyre jobban fogyott a rakás. Segítségre is tettek szert. Aki át akart menni a szinház mellett levő átjáróház udvarán a Dégenfeld-térre, tréfásan kezébe nyomtak egy hasáb fát.

— Ezt be kell hozni Murányiékhoz, ez az ára az átjárásnak — mondták évődve. Es a közönség szinházon kívül is jó neven vette a tréfát kedvenceitől, szívesen tett eleget kérésüknek. Alig telt el félóra, már eltünt a farakás bekerült Murányiék udvarára.

A Csokonai Színház derék művészei pedig, élükön Rajz Jancsival és Kormos Francival, ezért a műsoron kívüli felépésért mellyel nemes emberi szolidaritással, segítséget nyujtó szivvel támogatásara siettek egy hadirokkantnak, talán még jobban megszerette az a közönség, melynek módjában volt látni tettüket, mint a színpad reflektorfényben izzó világában felragyogó sikerekért.

Debrecen a magyar dal városa...

Több, mint ezer dalos működik Debrecenben.

Debrecent sok jelzővel díszítették már a lepergett évszázadok alatt. Megkapta és méltán a „legmagyarabb város" nevet, elnevezték „maradandóság városának", amiben talán éppen annyi dicséret van a lakosság nemes, konzervatívizmusának, mint amennyi korholás az idők szavának kissé lassú megértése miatt. Az iskolák egyre gazdagodó sokasága miatt neve mellé szötték az „iskolák városa" díszitő jelzőt.

Debrecen azonban még egy névvel többet érdemel: ez a város a magyar dal városa.

Egyike azoknak a magyar kulturgócpontoknak, ahol leglelkesebben és leghamarabb felkarolják a magyar dal ügyét. Lelkesen zeng itt viharos és csendes évtizedek óta a könnyesen szép bánatosan mély és mosolygósan szelíd magyar dal. Több, mint ezer dalos működik Debrecenben és a magyar dalkultuszt szolgáló dalegyletek száma felülemelkedik a negyedszázon A legrégibb debreceni dalegyletektől: a Kollégiumi Kántustól, Városi Dalegylettől kezdve a legújabbakig valamennyi egyesület szép sikerrel szerepel országos viszonylatban is.

Csak a közelmúltban adtunk hírt arról az elismerésről, mely az Iparos Dalegyletet érte, amikor az országos műsor-versenyen a második díjat odaitélték ennek a sok szép sikerre visszatekintő dalárdánknak.

A Városi Dalegylet nemcsak, mint a dalkultusz nagy sikerű művelője, hanem mint a rokon nemzetekkel való összeköttetést ápoló egyesület is nagyjelentőségű munkát végzett, hiszen a Városi Dalegyletből sarjad a dr. Balla Bertalannak elnöklésével úttörő munkát végző Bolgár-Magyar Asztaltársaság.

De kisebb dalegyleteink is megkapóan szép munkát végeznek. Például egyik debreceni dalegylet, az értékes erőkből álló és egyre szebben fejlödő Cipésziparosok Dalköre volt az első, mely hangversenyt rendezett az Oláh Gábor siremlékalap javára, Debrecen nagy költője művészetének megértését hirdetve ezáltal. De a magyar dal ügyének felkarolása terén végzet munkája elismeréséül is éppen a napokban kapta meg ennek a fiatal de már is érdemes múltra visszatekintő egyesület több érdemes tagja az Országos Magyar Dalos Szövetség 70 éves jubileuma alkalmából a megérdemelt kitüntetést. Kimagasló dalos teljesítményekért Kónya József elnök és Sziklay Ede karnagy plakettet, Ferenczy József ügyvezető elnök, Gönczy Sándor titkár, Bodnár Imre, Szőke Sándor, Geszti Sándor, Gólya Elek dalosok az ezüst érmet, néhai Gorzsás Lajos, Móré Sándor a jubileumi koszorús jelvényt, Szabó Imre, Kardoss Imre, Varga Ferenc szintén a Dalos Szövetség kitüntetését, míg az egyesület részéről elismerésben részesültek Borsos József pénztáros, Kovács József, jegyző: Hajós Gyula, h. pénztáros, Bartha László, Nánássy József, Jóga András dalosok, Molnár János pártoló tag.

Külön meg kell emlékeznünk Ferenczy Józsefnek értékes zeneszerői tehetségéről. Ez a fiatal debreceni zeneszerző a közelmúltban rendezett Oláh Gábor-emlékünnepélyen tünt fel több Oláh Gábor költemény megzenésítésével. Az „Én édes szép hazám" és más nagysikerű Oláh Gábor költemények a versek szépségéhez méltó muzsikát kaptak Ferenczy Józseftől. Finom, melódikus, csodálatosan szépen szárnyaló zene ez. Debrecen ezeken keresztül fedezte fel Ferenczyt, akinek neve pedig már országos viszonylatban jól ismert, nyolc pályázaton nyert pályadíjat zeneszámaival az elmúlt évek folyamán és a fiatal magyar zeneszerző-gárda egyik legnagyobb igéreteként tartják számon A közeljövöben a debreceni iparosság önálló zeneszerzői-est keretében kívánja megismertetni pompás, újszerű tehetségét, mely főleg a magyar dalokban virágzott ki, de szép sikerű számokat komponált műdalokban is.

A debreceni dalosélet egyre termeli a tehetségeket, mind újabb és újabb értékeket vet föl. Külön útját jelenthetné fejlődésének bekapcsolódása a Csokonai Színház műsorába, amikor nagyobb szabású zenés darabok-nál módjában áll a közönségnek dalegyleteink hatalmas, pompás összetanultságú kórusát élvezni, ahogy azt a közelmúltban a Városi Dalegylet rendezésében színrekerült Cornevillei harangok című Planquet darab előadásán, vagy a Szenczi Molnár Egyesület előadásában színre kerülő „János vitéz" előadáson a Szenczi Molnár Dalegylet és a Máv Egyetértés kórusainak nagysikerű szereplésekor tapasztalhattuk. A Debrecenben virágzó daloséletnek a nagy dalkultúrájú egyesületnek bekapcsolódása a színházi kúlturába, új munkakört és újabb sikereket eredményezne.

A Kúria felmentette Schlachta Margitot

A Keresztény Női Tábor múlt év január 6-án tartotta évnyitó ülését, amelyen az ünnepi beszédet Schlachta Margit mondta. Ennek a beszédnek egyik mondata miatt a kir. ügyészség valótlan hír terjesztésével elkövetett vétség miatt eljárást indított *Schlachta* Margit ellen. Elsőfokon a budapesti büntető törvényszék tartott főtárgyalást ez ügyben. A törvényszék megállapította Schlachta Margit bűnösségét, ezért *200 pengő pénzbüntetésre ítélte*, a büntetés végrehajtását azonban 3 évi próbaidőre felfüggesztette, ezenfelül Schlachta Margitot azonnal rehabilitálta is.

A törvényszék ítéletét később a budapesti Tábla is helybenhagyta A védő semmisségi panaszt jelentett be a bűnösség megállapítása miatt és igy került az ügy végső döntésre a kir. Kúria elé A Kúria dr. Töreky Géza elnök lésével foglalkozott az üggyel, helyt adott a védő semmisségi panaszának és az alsóbíróságok ítéletének megsemmisítésével *Schlachta Margitot az ellene emelt vád alól bűncselekmény hiánya címén felmentette.*

A cím és rangkórság ellen

A cím és rangkórság ellen több erdélyi közéleti férfi felemelte már szavát. Nemrégiben Mikó László marostordamegyei főispán az Erdélyi Párt gyülésén mutatott rá a cím és rangkórságnak immár beteges tünetté vált elharapódzására. Most Szakáts Zoltán felsőházi tag az udvarhelymegyei erdélyi párt tagozati elnöke és az ottani Emge kirendeltsége fordult érdekes felhívással a magyar társadalomhoz. A felhívás igy hangzik:

„A cím és rangkórságot nem ismerjük. Nem kívánjuk ismerni a jövőben sem.

A vármegyénkben kialakult közvetlen, szívélyes és mégis tisztéletteljes viszonyt, melynek oly nagy fontossága van, nem engedjük címezgetéssel tönkretenni, s korlátokat emelni gazdáink, pártjaink és a vezetők közé.

Erre való tekintettel a vezetésem alatt álló Emge kirendeltség és a megyei Erdélyi Párt szervezetében megtiltom a címek használatát s mindenkit állásának megnevezése szerint kell szólítani (elnök úr, kirendeltségvezető úr, titkár úr, könyvelő úr stb.).

Mindenkit kérek, hogy a velünk való érintkezésben fentieket figyelembe venni szíveskedjék".

Örvendetes, hogy a cím és rangkórság elleni küzdelem egyre inkább terjed Erdélyben. Remélhetőleg megfelelő eredménye is lesz a mozgalomnak.

—oOo—

Seyss Inquart a hollandiai sztrájkokról

Hága, május 21. A megszállt holland területek birodalmi főbiztosa: Seyss-Inquart, csütörtökön látogatást tett az egyik kelethollandiai gyárban és beszédet mondott a gyárüzem hétezer munkása előtt. Beszédében főleg a legutóbbi sztrájkmozgalmakkal foglalkozott, amelyek arra kényszerítették a megszálló hatóságokat, hogy átmenetileg kivételes állapotot rendeljenek el. Azoknak a száma, akik megőrizték a rendet és nyugalmat, jóval nagyobb volt a sztrájkolóéknál — mondotta a birodalmi biztos. Az ilyen sztrájkmozgalmak mindamellett veszélyes kalandot jelenthetnek Hollandia számára mert megzavarják az élelmezési egyensúlyt.

Lássátok, milyen idekint a magyar honvéd!

Testes levelet hozott számunkra a posta. Szokatlan volt, mert tábori postával érkezett a tartalmas levél. Valóban tartalmas, érdemes arra, hogy mindazt, amit magában foglal, minden jó magyar ember megismerje A nagy borítékot D. Zs. hadnagy küldte címünkre és ebben a levélben mellékelt egy szakaszvezetőnek a boritékos négy oldalas levelét, melyet a derék honvéd szakaszvezető édesanyjának küld haza. „Elküldöm címetekre ezt a levelet, hogy lássátok, milyen idekint a magyar honvéd. Lássátok, hogyan gondolkoznak ezek a derék falusi fiuk, milyen lelke van a mi altisztjeinknek, hogyan gondolnak hazára, szülőre, mindenekelőtt az édesanyjukra. Míg ilyen honvédeink lesznek, nyugodtan dolgozhattok otthon, mert a pokol kapui se vesznek erőt rajtunk . . ."

Meghatottan vettük kézbe a levelet. Gondos, szép írás'. Afféle első tanuló lehetett az elemi iskolában az, aki a levelet írta. És mindjárt megkapja az embert az első oldal, melyen a színét még megtartó néhány szál ibolyából készült csokrocska is van lenyomtatva. Még illata is van a virágnak. Kettős papir pánttal gondosan ragasztotta oda V. G. szakaszvezető és látszik, hogy szivét, lelkét rácsókolta erre a levélre.

A levél utolsó oldalán ceruzarajz ékeskedik. Egyszerű rajz, de a maga valóságában művészibb minden más képnél és annak az édesanyának, akinek ezt a levelet ilyen szeretettel irták, a világ minden kincsénél nagyobb értéke lesz élete végéig. Talán halála után a szivére fogják tenni, mint a fiúi szeretet legszebb emlékét. A kép egyik sarkában rohamsisakos őrszem áll egy gerendákból összerótt orosz házikó előtt csillagfényes éjszakában, míg a másik sarkában a képnek egyszerű falusi ház, melynek ablakában bekötött fejű parasztasszony, a honvéd édesanyja néz valahova messze az orosz mezők felé, ahol őrtálló fia reá gondol...

A képhez mellékelt levél különben beszél minden és mindenki helyett.

Mi is megtettük a kötelességünket, mert egy vállalkozó levenetével még a mai nap folyamán kézből juttatjuk el a boldog édesanyának Hajdúhadházra a kincsnél drágább levelet.

Kelt, Valahol Oroszországban, 1943. V. 10.

Az otthon, a szülői ház
messze elmarad,
De az édesanya szeretete
örökre megmarad.

Kedves jó Anyám!

A végtelen idők egyik nagy viharában, a második világháború forgatagaiban is megáll az idő kereke egy pillanatra, hogy nyugodt, csendes percet adjon a hazájáért messze idegen földön küzdő magyar honvédnek.

E rövid pihenőt arra használja fel a honvéd, hogy otthoni szeretteit emlékét feleleveníti s nem csak gondol rájuk, de ekkor írja meg a zöldszínű tábori lap néhány sorát, vagy néha-néha egy hosszabb levelet.

Én magam is egy ilyen csendes percet ragadok meg az éjszakában, egyedül virrasztván bajtársaim álmai felett, kik mély szuszogással pihenik napi fáradalmaikat, egy-egy feltörő sóhajjal. Talán ők már odahaza járnak álmukban. Nemcsoda, én ébren vagyok s mégis szárnyra kapnak gondolataim s a csillagok útjain hazafelé repülnek. Kint csend van. Távolról hallatszik egy kutyaugatás, majd egy kakaskukorékolás, ismét csend. A fekete sötétség ráboritja szárnyait a kis orosz falu barna házaira, melyekből még mindig hiányzik a civil lakosság nagy része. Inkább asszonyok és gyermekek lakják, valamint a megszálló katonaság. Én is egy ilyen egyszerű faházban lakom rajommal, melynek egyik szobájában az éjszaka homályában a gyertya lobogó fényénél írom e levelet. Valami nyöszörögve felsivit s felráz aléltságomból. A tavaszi szellő sírva kapaszkodik az ablak támlájába s megrázza, mintha figyelmeztetni akarna, siessek —, Magyarország felé megy, elviszi üzenetem. Istenem milyen jó is volna a szellők szárnyán tovasuhanni s odarepülni szülőfalunk fölé s a magyar falu madarának méltóságával körülszemlélni s leszállani az Otthonba, mint gólya őszi fészkére Meglátogatni az otthonmaradottakat. Bemenni kicsiny szobánkba, vigyázni kedves Apám és Anyám álmaira, mint ők tették gyermekkorömban. De hiszen én azt teszem, vigyázok, vigyázunk mindannyian. Vigyázunk a Kárpátokon belül mindenki nyugodtan éljen, hogy a török, a tatárdulás meg ne ismétlődjön, hogy a vörös ördög el ne tiporja családunk békéjét. Erre vigyáz, ezért küzd a magyar honvéd messze-messze keleten. Ezt a küzdelmet a családi fészekből hozott erő és bátorság teszi naggyá és ad erőt a nehézségek megvívására. Mindezt tetőfokára emeli az a tudat, hogy mindenki szeretettel gondol a honvédre.

De nem marad el az édesanya gondoskodása sem, Ő éjjel és nappal egyformán gondol távollevő fiára, legtöbbet imádkozik érte, kíváncsian tekintget a kis kaput, ha nyilik az, vajjon nem-e a postás jön ? hozza a megnyugtató sorokat : „Jó egészségem van, jól érzem magam". S ha nem az aggodalommal sóhajt fel „Istenem már tizenharmadik napja nem jött levél, vajjon mi történt vele ?"

Remegő kézzel kezdi irni a rózsaszínű lapot : „Kedves Fiam". Nem tudom mi van veled, hogy ilyen régen irtál".

Féltő szeretete átsuhan a végtelen hómezők, vagy a nagy orosz puszták fölé, hogy ott meg keresse az Ő drága szülöttét, aki áll a vártán, vagy vad hajrával rohan előre, vagy épp az előbbi fáradalmait piheni ki az elcsitult zajban s megtalálván betakarja szivének minden melegével. Mosoly húzódik a fiú arcára s boldogan magához akarja szoritani. Karja visszahanyatlik, nem érez semmit Álmodozásából bajtársa suttogó hangja ébreszti fel Riadó

Mámorosan gondol vissza egy pillanatra : „Itt járt az édesanyám!"

„Előre !" hangzik a vezényszó, megszólalnak a fegyverek, a fiú boldogan megy, mert vele van az Édesanya szeretete.
Gyermekek, fiúk, leányok
Édesanyátokat soha meg ne bántsátok,
Ő a ti éltetek oltalma
S mindnyájunknak boldogsága.

Kedves Anyám ! amióta eljöttem semmit sem ajándékozhattam. Most, hogy megjött a tavasz első kikekelete, annak első virágából, a szerény kis ibolyából szeretettel küldöm e néhány szálat ezen levelemmel.

„Anyák napjá'-ra örök emlékül, fogadja őszinte szivvel.

A boldog viszontlátás reményében maradok szeretettel,

kézcsókoló fia: **Gábor.**

Exhumálják az arzénmérgezés gyanus körülmények között meghalt karcagi ápolónő holttestét

A karcagi tömeges arzénmérgezés ügyének egyre újabb fejezetei kerülnek felszinre még napjainkban is.

Bádár Jánosné született Penczu Paula 62 éves karcagi ápolónőt január elején beutalták a debreceni klinikára, ahol meghalt és január 13-án temették el a debreceni köztemetőben. Utólag felmerült az a gyanú, hogy **Bádárné is a karcagi arzénes kenyér áldozata lett.** A szolnoki vizsgálóbiró átiratára dr **Nyerges Miklós** vizsgálóbiró elrendelte a holttest exhumálását.

Ma délelőtt 11 órakor fogják felhantolni a gyanús körülmények között elhunyt karcagi ápolónő holttestét a köztemetőben, azt dr **Horváth Arthur** és dr **Ökrös Sándor** törvényszéki orvosszakértők felboncolják és a holttest egyes részeit felküldik Budapestre a vegyvizsgáló intézetbe annak megállapitására, hogy valóban a szervezetbe került arzén okozta-e Bádárné halálát.

Súlyos ítéleteket hozott árdrágitási ügyekben az uzsorabiróság

A debreceni törvényszék rögtönitélő uzsoraegyesbirája, dr Pogány Béla pénteken délelőtt több árdrágitási ügyet tárgyalt

Kovács Erzsébet debreceni, Görgényi utca 1. szám alatti lakos, mosónő azért került a bíró elé, mert a vád szerint **tengerilisztet a megengedettnél magasabb, kilónkénti 1 pengős áron adta el.** Novák Józsefnénének és Holb Józsefnének ő csak azért adta el a kukorica lisztet, mert az asszonyok könyörögtek neki és minden árat megígértek neki. A bíró folytatólagosan elkövetett árdrágító visszaélés vétségében mondotta ki bűnösnek az árdrágító mosónőt és jogerősen **1 havi fogházra ítélte.**

Ifj. Bagoly László mikepércsi lakos saját termelésű tűzifát adott el két izben a megengedettnél magasabb áron. Büntetése árdrágító visszaélés vétsége címén **200 pengő pénzbüntetés.** Az ítélet jogerős.

Id. **Kelemen** Sándor hajdúbagosi lakos **bükkönnyel kevert szénát adott el a megengedettnél magasabb áron.** A bíróság az árdrágító visszaélést saját elŏadása alapjan állapitotta meg. Kelemen azzal védekezett, hogy még 1928-ban egy késszúrás következtében súlyos agysérülést szenvedett, ami miatt időnként beszámithatatlan állapatba kerül. A bíróság nem méltányolta a védekezést és **2 havi fogházra ítélte el.** Kelemen az ítélet ellen fellebbezett.

Tóth Viktor Déli-sor 19. szám alatti lakos fuvaros a télen **tat megengedettnél magasabb áron akart fuvarozni** egy államrendőrségi detektívnek. A bíróság megállapította bűnösségét és 1 havi fogházbüntetéssel sujtotta. Az ítélet nem jogerős.

Pusztító tűz Nádudvar határában

A nádudvari csendőrség tett jelentést a debreceni ügyészségnek arról a nagy károkat okozó tüzesetről, mely a napokban történt Nádudvar határában. Özv. Fazekas Sándorné cegléd lakos Nádudvar melletti tanyájában ütött ki a tüz s a szeles időben olyan méreteket öltött, hogy az egész tanyát elhamvasztotta.

A csendőrség a tüzeset ügyében megindította a nyomozást s megállapitást nyert, hogy a tüzet a kemencéből kipattanó szikra okozta. A lakás bérlője ugyanis éppen kenyeret akart sütni s erősen betüzelt a kemencébe. A hatalmas zsarátnokból a felső nyiláson kipattanó szikra gyujtotta meg a ház gyulékony tetőzetét, mely hamarosan nagy lángra lobbant s hiábavaló volt az összesereglettek minden igyekezete, a tűz terjedését nem sikerült megakadályozni.

A kár több mint 40.000 pengő.

Honvédeink hősi harcát segíti a hadigondozás bélyegek használatával.

Orgonaszüret

Irta: IGNÁCZ RÓZSA.

Vannak évek, amikor kiderithetetlen okból a mezei egerek milliói lepik el a földeket; máskor, tán a csillagok járása intézi úgy, hogy a fákon egyéb se terem, mint levéltetű. És jönnek évek — tudatlan ember számára megint csak teljesen indokolatlanul, — mikor fullasztóan bő a termés.

Az idei tavaszon szemkápráztatóan sok a virág. Különösen az orgona. Idősebb barátaink azt mondják, hogy az elmult világháború alatt 1915-ben nyilt a maihoz fogható rengeteg. Mintha egy fürt helyett kettő nőtt volna ugyanabból a rügyből, duzzadtak, csokrosak, harsogó lilák, menyasszony fehérek, kábitóan, hipnotizálóan illatosak az idén a budai orgonák . . .

. . . Szerencsem, hogy mindezt hazaérkeztemkor nyomban észrevettem. Kinéztem az ablakon, láttam, hogy fulladunk bele az orgonába. Éreztem a könnyelműségre kábitó illatözönt. A naptáron megint május van . . ., megértőnek kell ilyenkor lenni, — gondoltam — és nem számoltattam házamtája kiskoru tagjait, hogy mi is történt távollétem alatt? Mert mi is történhetnék ugyis, mig a háziasszony nincs odahaza? Mi történhetett például, — hogy csak egy kicsiséget említsek, — hogy nincs a házban egyetlen darab pohár sem? Kérdezzem meg, miért? A gyerek kérdezés nélkül is elkezdi, hogy ő igazán csak vasutasdit játszott. Mintha vagonok lennének, egymáshoz és egymásba tolatta az ivóvizes poharakat, valami kilenc darabot . . . A gyereklány persze nyomban belevág, hogy „nem úgy volt nagyságos asszony kérem, én mondtam, hogy nem szabad", mire a gyermek is felbőszülve: „nem is mondtad, mert az ablakban ültél, mialatt én vasutaztam a poharakkal és beszélgettél azzal a bácsival, akit a parkban ismertünk meg . . ." A parkban! No persze. Leintem nyomban az egész „árulkodást". A parkban őrjöngve illatoznak az orgonák, a leány megismerkedik egy bacsival, a gyerek egybetolat s ripityákba nyom 9 vizespoharat. Senkit sem lehet hibáztatni, ez kétségtelen. Óvatosan, nem tulságos faggatással megkérdem, nem történt-e egyéb?

Megtudom, hogy az éjjel tolvajok jártak. Mint minden évben, az idén lopják az orgonát. Várják, hogy felháborodjam. Arra gondolok, hogy nem is olyan régen, — alig tizenhét éve, — azt mondtam egy fiúnak, „ha szeret, lopjon nekem a Gellérthegyről egy bokor kinyilt orgonát . . ." Most nálunk lopják az orgonát. Vajjon ki és kinek? Olyan óvatos tolvaj jár-e a kertben, mint az én hajdani fiúm aki beérte néhány szállal? Vagy egy igazi, elszánt szerelmes, aki gyökerestől tépi babájának az orgonát? Ajánlatom, hogy majd én fogok az orgonára vigyázni meglehetősen leforrázta a kedélyeket. Környezetem ifjú hölgytagjai mind késznek bizonyultak egy kis éjjeli felvigyázó sétára a nyiló bokrok körül. Leintettem őket, hiszen tolvajt nem lehet fogni, ha le s fel járkál az ember Mindenkit agyba parancsolok Úgyis rossz alvó vagyok. Gondolom, majd kilesek magam, ha hallok valami zajt . . .

Éjfélig sem kellett várnom. Csoszogó, rövid léptek közeledtek a veranda mögött s nemsokára, mintha vihar tördelne, úgy hajladozott, reccsent, roppant a bokor. Pongyolába bújtam. Megis csak szemtelenség, hogy ilyen hangosan működik a tolvaj. Itt, ahol rendszerint rendőr sétál a házak előtt fel és alá!

A rendőr jutott eszembe s nyomban kikémleltem az utcai ablakon. Ott is állt a derék fiú szokott posztján, házunkkal szemközt, pontosan, ahol mindig, a közeleti előkelőség villája előtt. Lépést sem mozdult kijelölt helyéről, áll, mint a cövek, mindössze háttal az utcának. A vállról lefele, a hátára csüngve a szomszéd házmesterék leánykájának két kéze fehérlett.

Mig ők végeérhetetlenül ölelkeztek, itt nálunk, a kertben, nyugodtan szüretelte valaki az orgonát. Kisiettem a verandára.

— Futás! — vezényelt egy vékony hangocska sietős lépteim zajára. Mire szólhattam volna, mar iszkolt is felhomályos kerti lámpa alatt, — két kisfiú. Nyolc tiz évesek lehettek. Mezitláb voltak, az egyiknek orrig húzott, ernyős sapka a fején. Egy zsákban vitték az orgonánkat. Holnap reggel árulni fogják valamelyik körúton: „friss orgona, naccsága, ötven fillér csomója". Vajjon hány csomóra valót lophattak, mig engedte a „vak" szerelem? és mire kell nekik? Kenyérre? Játékra? Mozira? Mindegy. Talán a város túlsó végéről jöttek idáig, kikémlelték a terepet, kihasználták az alkalmas pillanatokat. Hoztak zsákot is! Nagyon kellhet nekik ez a virág. Talán a rendőr is erre gondolt, mig hátat fordítva udvarolt. Szeretném megtalálni őket s visszavásárolni a vázaimba, — mintegy adót fizetve nekik, szegényeknek, — a saját virágaimat

Mi történt ezelőtt 15 és 25 évvel

A mult világháború negyedik évében, 1918 május 22-én jelent meg az ujságokban az a hir, hogy Németország hadikárpótlást követel a nyugati hatalmaktól. Ezen a napon a németek *London ellen légitámadást intéztek.* — Nagy károkat okoztak, a támadás több órán át tartott.

Ezen a napon történik viszont idehaza az, ami már szinte előfutárja a későbbi eseményeknek. *Károlyi* Mihály gróf nyilatkozik s hangoztatja, hogy „a megegyezéses békének a hive". Mindent el fog követni, hogy „az országot megszabaditsa a szenvedésektől".

Mialatt idehaza eképpen forrnak az események. *Károly király és Zita királynő Konstantinápolyban vendégeskednek a szultánnál.* A szultán Károly királyt tábornagyi méltósággal tünteti ki s királyunk hasonlóval viszonozza ezt a kitüntetést.

*

Tiz évvel később tetőpontja felé közeledik a *Harmsworth-ház.* Az egész ország hangos izgalommal tárgyalja az angol ifjú jövését menését, megnyilatkozásait, melyek valóban nagyon hibásak a magyar nemzetre. A debreceni lapok hasábjain szinte alig jut hely más eseménynek. Kis egyhasábos cikkben számolnak be a német választásokról s a cikk végén egy mondat: „*a Hitler—Ludendorf-féle német szocialista párt* megerősödése meglepetés . . ."

A mai időkhöz viszonyitva érdekes megállapitani, hogy *hatalmas szélvihar dult ezen a napon Debrecenben.* Több háznak leszedte a tetejét, fákat döntött ki és betört több kirakatot.

Sporban is jó nap volt. A *Bocskay* sorsdöntő mérkőzésen legyőzte a Vasast, de jól szerepeltek a DEAC atlétái is egy országos versenyen.

— **Egy bolgár torpedónaszád elsüllyedt.** A Szemli torpedónaszád **Burgaz** közelében hajótörést **szenvedett és elsüllyedt. Tizenhatan életüket vesztették.**

Lássátok, milyen idekint a magyar honvéd!

Tegtes levelet hozott számunkra a posta. Szokatlan volt, mert tábori postával érkezett a tartalmas levél. Valóban tartalmas, érdemes arra, hogy mindazt, amit magában foglal, minden jó magyar ember megismerje. A nagy boritékot D. Zs. hadnagy küldte címünkre és ebben a levélben mellékeli egy szakaszvezetőnek a boritékos négy oldalas levelét, melyet a derék honvéd szakaszvezető édesanyjának küld haza. „Elküldöm címetekre ezt a levelet, hogy lássátok, milyen idekint a magyar honvéd. Lássátok, hogyan gondolkoznak ezek a derék falusi fiuk, milyen lelke van a mi altisztjeinknek, hogyan gondolnak hazára, szülőre, mindenekelőtt az édesanyjukra. Míg ilyen honvédeink lesznek, nyugodtan dolgozhattok otthon, mert a pokol kapui se vesznek erőt rajtunk . . .“

Meghatottan vettük kézbe a levelet. Gondos, szép írás. Afféle első tanuló lehetett az elemi iskolában az, aki a levelet írta. És mindjárt megkapja az embert az első oldal, melyen a szinét még megtartó néhány szál ibolyából készült csokrocska is van lenyomtatva. Még illata is van a virágnak. Kettős papir pánttal gondosan ragasztotta oda V. G. szakaszvezető és látszik, hogy szivét, lelkét rácsókolta erre a levélre.

A levél utolsó oldalán ceruzarajz ékeskedik. Egyszerű rajz, de a maga valóságában művészibb minden más képnél és annak az édesanyának, akinek ezt a levelet ilyen szeretettel irták, a világ minden kincsénél nagyobb értéke lesz élete végéig. Talán halála után a szivére fogják tenni, mint a fiúi szeretet legszebb emlékét. A kép egyik sarkában rohamsisakos őrszem áll egy gerendákból összerótt orosz házikó előtt csillagfényes éjszakában, míg a másik sarkában a képnek egyszerű falusi ház, melynek ablakában bekötött fejű parasztasszony, a honvéd édesanyja néz valahova messze az orosz mezők felé, ahol őrtálló fia reá gondol...

A képhez mellékelt levél különben beszél minden és mindenki helyett.

Mi is megtettük a kötelességünket, mert egy vállalkozó levenetével még a mai nap folyamán kézből juttatjuk el a boldog édesanyának Hajdúhadházra a kincsnél drágább levelet.

Kelt, Valahol Oroszországban, 1943. V. 10.

Az otthon, a szülői ház
messze elmarad,
De az édesanya szeretete
örökre megmarad.

Kedves jó Anyám!

A végtelen idők egyik nagy viharában, a második világháború forgatagaiban is megáll az idő kereke egy pillanatra, hogy nyugodt, csendes percet adjon a hazáját messze idegen földön küzdő magyar honvédnek.

E rövid pihenőt arra használja fel a honvéd, hogy otthoni szeretteit emlékét feleleveníti s nem csak gondol rájuk, de ekkor írja meg a zöldszínű tábori lap néhány sorát, vagy néha-néha egy hosszabb levelet.

Én magam is egy ilyen csendes percet ragadok meg az éjszakában, egyedül virrasztván bajtársaim álmai felett, kik mély szuszogással pihenik napi fáradalmaikat, egy-egy feltörő sóhajjal. Talán ők már odahaza járnak álmukban. Nemcsoda, én ébren vagyok s mégis szárnyra kapnak gondolataim s a csillagok útjain hazafelé repülnek. Kint csend van. Távolról hallatszik egy kutyaugatás, majd egy kakaskukorékolás, ismét csend. A fekete sötétség ráborítja szárnyait a kis orosz falu barna házaira, melyek ből még mindig hiányzik a civil lakosság nagy része. Inkább asszonyok és gyermekek lakják, valamint a megszálló katonaság. Én is egy ilyen egyszerű faházban lakom rajommal, melynek egyik szobájában az éjszaka homályában a gyertya lobogó fényénél irom e levelet. Valami nyöszörögve felsivit s felráz aléitságomból. A tavaszi szellő sírva kapaszkodik az ablak táblájába s megrázza, mintha figyelmeztetni akarna, sicsssek —, Magyarország felé megy, elviszi üzenetem. Istenem milyen jó is volna a szellők szárnyán tovasuhanni s odarepülni szülőfalunk fölé s a magyar falu madarának méltóságával körülszemlélni s leszállani az Otthonba, mint gólya őszi fészkére. Meglátogatni az otthonmaradottakat. Bemenni kicsiny szobánkba, vigyázni kedves Apám és Anyám álmaira, mint ők tették gyermekkorömban. De hiszen én azt teszem, vigyázok, vigyázunk mindannyian. Vigyázunk a Kárpátokon belül mindenki nyugodtan éljen, hogy a török, a tatárdulás meg ne ismétlődjön, hogy a vörös ördög el ne tiporja családunk békéjét. Erre vigyáz, ezért küzd a magyar honvéd messze-messze keleten. Ezt a küzdelmet a családi fészekből hozott erő és bátorság teszi naggyá és ad erőt a nehézségek megvívására. Mindezt tetőfokára emeli az a tudat, hogy mindenki szeretettel gondol a honvédre.

De nem marad el az édesanya gondoskodása sem. Ő éjjel és nappal egyformán gondol távollevő fiára, legtöbbet imádkozik érte, kivánesian tekintgetj a kis kaput, ha nyilik az, vajjon nem-e a postás jön ? hozza a megnyugtató sorokat : „Jó egészségem van, jól érzem magam“. S ha nem az aggodalommal sóhajt fel „Istenem már tizenharmadik napja nem jött levél, vajjon mi történt vele ?“

Remegő kézzel kezdi irni a rózsaszinű lapot : „Kedves Fiam“. Nem tudom mi van veled, hogy ilyen régen irtál“.

Féltő szeretete átsuhan a végtelen hómezők, vagy a nagy orosz puszták fölé, hogy ott meg keresse az Ő drága szülöttét, aki áll a vártán, vagy vad hajrával rohan előre, vagy épp az előbbi fáradalmait piheni ki az elcsitult zajban s megtalálván betakarja szivének minden melegével. Mosoly húzódik a fiú arcára s boldogan magához akarja szoritani. Karja visszahanyatlik, nem érez semmit Álmodozásából bajtársa suttogó hangja ébreszti fel Riadó

Mámorosan gondol vissza egy pillanatra : „Itt járt az édesanyám!“

„Előre !“ hangzik a vezényszó, megszólalnak a fegyverek, a fiú boldogan megy, mert vele van az Édesanya szeretete.

Gyermekek, fiúk, leányok
Édesanyátokat soha meg ne
bántsátok,
Ő a ti éltetek oltalma
S mindnyájunknak boldogsága.

Kedves Anyám ! amióta eljöttem semmit sem ajándékozhattam. Most, hogy megjött a tavasz első kikekelete, annak első virágából, a szerény kis ibolyából szeretettel küldöm e néhany szálat ezen levelemmel.

„Anyák napjá-ra örök emlékül, fogadja őszinte szivvel.

A boldog viszontlátás reményében maradok szeretettel,

kézcsókoló fia: **Gábor.**

Exhumálják az arzénmérgezés gyanus körülmények között meghalt karcagi ápolónő holttestét

A karcagi tömeges arzénmérgezés ügyének egyre újabb fejezetei kerülnek felszinre még napjainkban is.

Bádár Jánosné született Penczu Paula 62 éves karcagi ápolónőt január elején beutalták a debreceni klinikára, ahol meghalt és január 13-án temették el a debreceni köztemetőben. Utólag felmerült az a gyanú, hogy **Bádárné is a karcagi arzénes kenyér áldozata lett.** A szolnoki vizsgálóbiró átiratára dr **Nyerges Miklós** vizsgálóbiró elrendelte a holttest exhumálását.

Ma délelőtt 11 órakor fogják felhantolni a gyanús körülmények között elhunyt karcagi ápolónő holttestét a köztemetőben, azt dr **Horváth Arthur** és dr **Ökrös Sándor** törvényszéki orvosszakértők felboncolják és a holttest egyes részeit felküldik Budapestre a vegyvizsgáló intézetbe annak megállapitására, hogy valóban a szervezetbe került arzén okozta-e Bádárné halálát.

Súlyos ítéleteket hozott árdrágítási ügyekben az uzsorabíróság

A debreceni törvényszék rögtönitélő uzsoraegyesbírája, dr Pogány Béla pénteken délelőtt több árdrágítási ügyet tárgyalt

Kovács Erzsébet debreceni, Görgényi utca 1. szám alatti lakos, mosónő azért került a bíró elé, mert a vád szerint **tengerilisztet a megengedettnél magasabb, kilónkénti 1 pengős áron adta el.** Novák Józsefnénének és Holb Józsefnének ő csak azért adta el a kukorica lisztet, mert az asszonyok könyörögtek neki és minden árat megígértek neki. A bíró folytatólagosan elkövetett árdrágító visszaélés vétségében mondotta ki bűnösnek az árdrágító mosónőt és jogerősen **1 havi fogházra ítélte.**

Ifj. Bagoly László mikepércsi lakos saját termelésű tűzifát adott el két izben a megengedettnél magasabb áron. Büntetése árdrágító visszaélés vétsége címén **200 pengő pénzbüntetés.** Az ítélet jogerős.

Id. **Kelemen** Sándor hajdúbagosi lakos **bükkönnyel kevert szénát adott el a megengedettnél magasabb áron.** A bíróság az árdrágító visszaélést saját elöadása alapjan állapitotta meg. Kelemen azzal védekezett, hogy még 1928-ban egy késszúrás következtében súlyos agysérülést szenvedett, ami miatt időnként beszámithatatlan állapotba kerül. A bíróság nem méltányolta a védekezést és 2 havi fogházra ítélte el. Kelemen az ítélet ellen fellebbezett.

Tóth Viktor Déli-sor 19. szám alatti lakos fuvaros a télen **fát megengedettnél magasabb áron akart fuvarozni** egy államrendőrségi detektívnek. A bíróság megállapította bűnösségét és 1 havi fogházbüntetéssel sujtotta. Az ítélet nem jogerős.

Pusztító tűz Nádudvar határában

A nádudvari csendőrség tett jelentést a debreceni ügyészségnek arról a nagy károkat okozó tüzesetről, mely a napokban történt Nádudvar határában. Özv. Fazekas Sándorné cegléd lakos Nádudvar melletti tanyájában ütött ki a tüz s a szeles időben olyan méreteket öltött, hogy az egész tanyát elhamvasztotta.

A csendőrség a tüzeset ügyében megindította a nyomozást s megállapitást nyert, hogy a tüzet a kemencéből kipattanó szikra okozta. A lakás bérlője ugyanis éppen kenyeret akart sütni s erősen betüzelt a kemencébe. A hatalmas zsarátnokból a felső nyiláson kipattanó szikra gyujtotta meg a ház gyulékony tetőzetét, mely hamarosan nagy lángra lobbant s hiábavaló volt az összesereglettek minden igyekezete, a tüz terjedését nem sikerült megakadályozni.

A kár több mint 40.000 pengő.

Honvedeink hősi harcat segíti a harcgondozási bélyegek használatával.

Orgonaszüret

Irta: IGNÁCZ RÓZSA.

Vannak évek, amikor kideritthetetlen okból a mezei egerek milliói lepik el a földeket; máskor, tán a csillagok járása intézi úgy, hogy a fákon egyéb se terem, mint levéltetű. És jönnek évek — tudatlan ember számára megint csak teljesen indokolatlanul, — mikor fullasztóan bő a termés.

Az idei tavaszon szemkápráztatóan sok a virág. Különösen az orgona. Idősebb barátaink azt mondják, hogy az elmult világháború alatt 1915-ben nyilt a maihoz fogható rengeteg. Mintha egy fürt helyett kettő nőtt volna ugyanabból a rügyből, duzzadtak, csokrosak, harsogó lilák, menyasszony fehérek, kábitóan, hipnotizálóan illatosak az idén a budai orgonák . . .

. . . Szerencsem, hogy mindezt hazaérkeztemkor nyomban észrevettem. Kinéztem az ablakon, láttam, hogy fulladunk bele az orgonába. Éreztem a könnyelműségre kábitó illatözönt. A naptáron megint május van . . . megértőnek kell ilyenkor lenni, — gondoltam — és nem számoltattam házamtája kiskoru tagjait, hogy mi is történt távollétem alatt? Mert mi is történhetnék ugyis, mig a háziasszony nincs odahaza? Mi történhetett például, — hogy csak egy kicsiséget említsek, — hogy nincs a házban egyetlen darab pohár sem? Kérdezzem meg, miért? A gyerek kérdezés nélkül is elkezdi, hogy ő igazán csak vasutasdit játszott. Mintha vagonok lennének, egymáshoz és egymásba tolatta az ivóvizes poharakat, valami kilenc darabot . . . A gyereklány persze nyomban belevág, hogy „nem úgy volt nagyságos asszony kérem, én mondtam, hogy nem szabad“, mire a gyermek is felbőszülve: „nem is mondtad, mert az ablakban ültél, mialatt én vasutaztam a poharakkal és beszélgettél azzal a bácsival, akit a parkban ismertünk meg . .“ A parkban! No persze. Leintem nyomban az egész „árulkodást“. A parkban őrjöngve illatoznak az orgonák, a leány megismerkedik egy bacsival, a gyerek egybetolat s ripityákba nyom 9 vizespoharat. Senkit sem lehet hibáztatni, ez kétségtelen. Óvatosan, nem tulságos faggatással megkérdem, nem történt-e egyéb?

Megtudom, hogy az éjjel tolvajok jártak. Mint minden évben, az idén lopják az orgonát. Várják, hogy felháborodjam. Arra gondolok, hogy nem is olyan régen, — alig tizenhét éve, — azt mondtam egy fiúnak, „ha szeret, lopjon nekem a Gellérthegyről egy bokor kinyilt orgonát . . .“ Most nálunk lopják a orgonát. Vajjon ki és kinek? Olyan óvatos tolvaj jár-e a kertben, mint az én hajdani fiúm aki beérte néhány szállal? Vagy egy igazi, elszánt szerelmes, aki gyökerestől tépi babájának az orgonát? Ajánlatom, hogy majd én fogok az orgonára vigyázni meglehetősen leforrázta a kedélyeket. Környezetem ifjú hölgytagjai mind késznek bizonyultak egy kis éjjeli felvigyázó sétára a nyiló bokrok körül. Leintettem őket, hiszen tolvajt nem lehet fogni, ha le s fel járkál az ember. Mindenkit agyba parancsolok. Ugyis rossz alvó vagyok. Gondolom, majd kilesek magam, ha hallok valami zajt . . .

Éjfélig sem kellett várnom. Csoszogó, rövid léptek közeledtek a veranda mögött s nemsokára, mintha vihar tördelné, úgy hajladozott, reccsent, roppant a bokor. Pongyolába bújtam. Megis csak szemtelenség, hogy ilyen hangosan működik a tolvaj. Itt, ahol rendszerint rendőr sétál a házak előtt fel és alá!

A rendőr jutott eszembe s nyomban kikémleltem az utcai ablakon. Ott is állt a derék fiú szokott posztján, házunkkal szemközt, pontosan, ahol mindig, a közeleti előkelőség villája előtt. Lépést sem mozdult kijelölt helyéről, áll, mint a cövek, mindössze háttal az utcának. A vállról lefele, a határa csüngve a szomszéd házmesterék leánykájának két keze fehérlett.

Mig ők végeérhetetlenül ölelkeztek, itt nálunk, a kertben, nyugodtan szüretelte valaki az orgonát. Kisiettem a verandára.

— Futás! — vezényelt egy vékony hangocska sietö lépteim zajára. Mire szólhattam volna, mar iszkolt is felhomályos kerti lámpa alatt, — két kisfiú. Nyolc-tiz évesek lehettek. Mezitláb voltak, az egyiknek orrig húzott, ernyös sapka a fején. Egy zsákban vitték az orgonánkat. Holnap reggel árulni fogják valamelyik körúton: „friss orgona, naccsága, ötven fillér csomója“. Vajjon hány csomóra valót lophattak, mig engedte a „vak“ szerelem? és mire kell nekik? Kenyérre? Játékra? Mozira? Mindegy. Talán a város túlsó végéről jöttek idáig, kikémlelték a terepet, kihasználták az alkalmas pillanatokat. Hoztak zsákot is! Nagyon kellhet nekik ez a virág. Talán a rendőr is erre gondolt, mig hátat fordítva udvarolt. Szeretném megtalálni őket s visszavásárolni a vázáimba, — mintegy adót fizetve nekik, szegényeknek, — a saját virágaimat

Mi történt ezelőtt 15 és 25 évvel

A mult világháború negyedik évében, 1918 május 22-én jelent meg az ujságokban az a hir, hogy Németország hadikárpótlást követel a nyugati hatalmaktól. Ezen a napon a németek *London ellen légitámadást intéztek.* — Nagy károkat okoztak, a támadás több órán át tartott.

Ezen a napon történik viszont idehaza az, ami már szinte elő futárja a későbbi eseményeknek. *Károlyi* Mihály gróf nyilatkozik s hangoztatja, hogy „a megegyezéses békének a hive“. Mindent el fog követni, hogy „az országot megszabaditsa a szenvedésektől“.

Mialatt idehaza eképpen fordnak az események. *Károly király és Zita királynő Konstantinápolyban vendégeskednek a szultánnál.* A szultán Károly királyt tábornagyi méltósággal tünteti ki s királyunk hasonlóval viszonozza ezt a kitüntetést.

*

Tiz évvel később tetőpontja felé közeledik a *Harmsworth-lázadás.* Az egész ország hangos izgalommal tárgyalja az angol ifjú jövését menését, megnyilatkozásait, melyek valóban nagyon hizelgők a magyar nemzetre. A debreceni lapok hasábjain szinte alig jut hely más eseménynek. Kis egyhasábos cikkben számolnak be a német választásokról s a cikk végén egy mondat: „*a Hitler—Ludendorf-féle német szocialista párt* megerősödése meglepetés . . .“

A mai időkhöz viszonyitva érdekes megállapitani, hogy *hatalmas szélvihar dult ezen a napon Debrecenben.* Több háznak leszedte a tetejét, fákat döntött ki és betört több kirakatot.

Sporban is jó nap volt. A *Bocskay* sorsdöntő mérkőzésen legyőzte a Vasast, de jól szerepeltek a DEAC atlétái is egy országos versenyen.

— **Egy bolgár torpedónaszád elsüllyedt.** A Szemli torpedónaszád Burgaz közelében hajótörést szenvedett és elsüllyedt. **Tizenhatan életüket vesztették.**

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass !

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata május 22-én reggel 8 órától május 29-én reggel 8 óráig: „Nap" Plac u. 1. telefon: 27-73. „Arany Egyszarvu" Kossuth u. 8, telefon: 24-96. — „II. Rákóczi" Miklós u. 55, tel.: 23-43. „Sztankay" Szent Anna u. 64., telefon: 25-58.

Enyedy püspök vasárnap előadást tart Debrecenben

A Református Nőszövetség május 23-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel az egyetemi templomház nagytermében szeretetvendégséget rendez. — A megnyitó beszédet **Szenes** László körzeti lelkész mondja, majd dr **Enyedy** Andor püspök tart előadást „Az asszonyok dolga" címen. **Papp** Judit úrleány énekszámát **Nyakas** László kántor kíséri harmoniumon. Végül a Nőszövetség sebesült-látogató csoportjának emlékeiről számol be dr **Harsányi** Imréné „Legkedvesebb élményeink" címen. Pontosan érkezzünk !

— **Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Dancsházy Sándor, délután 6 órakor Gáll Mihály. Kistemplomban délelőtt 9 órakor D dr. Farkas Ignác, 11 órakor dr Ferenczy Károly, délután 6 órakor Tariska Zoltán. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 6 órakor Dusicza Ferenc, Károlyi Gáspár-tér templomban délelőtt 9 órakor Kolozsváry Kis László, délután 4 órakor Varga Balázs, Ispotálytemplomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 6 órakor Birinyi János, Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor dr Hegyaljai Kiss Géza, délután 6 órakor dr Erdei Mihály, Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 6 órakor Bányay Zoltán, Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután fél 7 órakor Orosz János, Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor Kecskés József, délután 6 órakor Balogh József, Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Juhász László, délután 3 órakor Szilágyi László, Egyetemi templomban délelőtt 11 órakor dr Enyedy Andor, Auguszta-szanatóriumban délelőtt 10 órakor Szenes László, Egyetemi klinikában egész héten át: Szenes László, Konecz Zoltán, Téglaskerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Sárközy Lajos, Téglavetői gyül. házban délután 4 órakor Bányay Zoltán, ONCsA-telep Szotyori-u. 19. délután 6 órakor Varga Balázs — Tanyai istentiszteletek: Egyeken délután 10 órakor, Belsőhatonban délután 2 órakor dr Papp Géza, Pallagon délelőtt 9 órakor, Szikgáton délután 3 órakor vitéz Szabó Endre, Ondód II. Vedres dűlőn délelőtt 9 órakor és Kunpálhalmán délelőtt 11 órakor Rápolthy Árpád, Pacon délelőtt fél 11 órakor, Mezőnegyen délután 3 órakor Veker d. u. 4 órakor Molnár Gyula, Hegyesen délelőtt 10 órakor, Elepen délután 2 órakor Nagy Károly, Dombos tanyán délután 1 órakor Nagy Sándor, Bánkon 10 órakor Diószegi úton d. u. 5 órakor Udvarhelyi György, Ebesen délelőtt 10 órakor Molnár Gyula I — Szepesen délelőtt 10 órakor Pál Antal, Gyermekistentisztelet: Egyetemi templomban délelőtt fél 9 órakor Szenes László, Károlyi G. téren délelőtt fél 11 órakor Sulyo Kálmán.

— **A római katolikus templomokban** rendes vasárnapi miserend. — A lelkészi beosztást vasárnapi számunk közöljük.

— **A görögkatolikus templomban** délelőtt negyed 9 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órakor diákmise, délelőtt 9 órakor kátémise, délelőtt negyed 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja, délelőtt háromnegyed 12 órakor csendes szentmise, délután fél 3 órakor rózsafüzér áhítatosság, délután 4 órakor vecsernye és májusi áhítatosság szentbeszéddel.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet, d. e. 10 órakor és este 6 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál mind a három alkalommal dr Pass László. Délután 4 órakor evang. szórványistentisztelet Hajdúhadházon. Prédikál Németh Sándor.

— Révész Imre püspök Nagybányára megy. Május hó 29-én Révész Imre püspök, Tamás Ferenc lelkipásztor kíséretében Nagybányára megy, ahol meglátogatja a Nőszövetséget és az Ifjúsági Egyleteket. Az istentisztelet keretében Igét hirdet az egyházközség tagjainak — majd résztvesz a presbiteri gyűlésen. A gyülekezet tagjai nagy szeretettel váriák a püspököt.

A dolgozó nő és a divat

Mindenkinek tanácsadója lesz a Csokonai Színház holnapi divatmatinéja

Nehéz problémává lett a női öltözködés. Túl sok a követelmény, amelynek eleget kell tenni. Mondják, de érezzük is: takarékoskodnunk kell az anyaggal, a pénzzel. Azt kívánják a nőtől, kövesse a divatot, végül pedig minden nő maga is felállít egy mindenekfelett álló követelményt: szép és sikkes kíván lenni.

A dolgozó nő túlmegy mindezeken. Külön szempontja van. Ruhájának az általános követelményeken túl, még célszerűnek is kell lenni. Valóságos tudománnyá lett már ez a sok szempont külön kikötés, amelyek között bizony nehezen igazodik ki az, akinek figyelmét, idejét lekötí a hivatás, az állás, a háztartás, egy szóval a sok munka.

Ezeknek a dolgozó nőknek jelent *nagy segítséget a holnap délelőtt 11 órakor a Csokonai Színházban bemutatásra kerülő divatrevű*, melynek anyaga kiterjed ugyan jó egynéhány luxus, sport-, strand- és túristaruhára is, melynek legtöbb modellje még is útbaigazítást, tanácsot, új ötletek tömegét jelenti a debreceni hölgyközönség azon része számára, mely dolgozó nőnek tudja magát és amely úgy látja, hogy számolnia kell a pénzzel is, mielőtt ruhát rendel.

Táblás házra készül holnap délelőtt a Csokonai Színház és bizonyos, hogy a sok néző között ott ülnek majd égő szemmel, feszült figyelemmel nemcsak a felsőbb tizezrek hölgyei és az érdekelt divatszakmák tagjai, hanem annak a sokezer debreceni asszonynak, lánynak képviselői is, akik büszkén vallják, hogy dolgos tagjai a magyar társadalomnak.

— A Felvidéken kinevezéssel töltik be a megüresedő törvényhatósági és képviselőtestületi helyeket. Ezt a rendeletet a kormány legutóbb léptette életbe, s a kinevezéseket az illető törvényhatóságok lakosai körül a belügyminiszter ejti meg. — A képviselőtestületi tagokat megyei városokban az alispán, községekben a főszolgabíró nevezi ki.

— A Debreceni és Hajdúvármegyei Tanítók Gönczy Egyesülete folyó hó 24-én, hétfőn fejezi be ezévi előadássorozatát, amelyben a magyar öntudatot nevelő és a rokonnépeket ismertető előadások hangzottak el. A befejezőelőadást a Burgundia utcai iparostanonciskola I. emeleten Csobán Endre városi főlevéltáros tartja a japán kultúráról. Az előadáson belépődíjat nem szednek. Az előadásokra szeretettel várnak mindenkit.

— Vitézi telekadományozás. A Kormányzó Úr Őfőméltósága vitéz Kolosbosi Gyula nyugállományú csendőrőrmesternek Kabán 10 holdas vitézi telket adományozni méltóztatott.

— A hivatalos lap péntek reggeli számában jelent meg az a kormányrendelkezés, mely kimondotta, hogy zsidó hitel hírszolgálatra és hiteltudósításra iparengedélyt nem kaphat. — A már kiadott iparengedélyek június elsején érvényüket vesztik.

— Hargitaváralja jelképes székely község bírája kéri a képviselőtestület tagjait, hogy nagyon fontos ügyekben szíveskedjenek ma este 7 órakor pontosan és feltétlenül összejönni.

— Az Olasz Kultúrintézet ma délután 4 órakor tartja az írásbeli záróvizsgáját a III. évf. hallgatói számára.

— Gyógyíthatatlan betegsége miatt a mestergerendára felakasztotta magát özv. Novák Józsefné 54 éves hajdúhadházi asszony. Az esetet a hadházi csendőrőrs jelentette a debreceni ügyészségnek, mely mivel bűncselekmény nem fordult elő, a temetési engedélyt megadta.

* **Esküvő.** Belegrád Ernő és Steiner Szerén folyó hó 23-án kettő órakor tartandó egybekelési ünnepükre meghívják rokonaikat és jóbarátaikat.

* **Elveszett** levélerszény 300 pengővel. Címem: Apponyi-u. 53. Megtaláló jutalomban részesül.

* **A Debreceni Ifjúsági Önképző Kör** május hó 23-án délután 5 órai kezdettel évi rendes közgyűlést tart. Elnökség.

* **Vattay** tánc- és mozdulatművészeti iskola növendékeinek záróvizsgája május 30-án délelőtt 11 és 31-én délután 6 órakor. Kossuth-u. 11.

— Vasárnap, május 23-án dr Enyedy Andor, a tiszáninneni református egyházkerület püspöke hirdeti az Igét az Egyetemi templomban. Új ég és új föld címen. Az istentisztelet pontosan 11 órakor kezdődik.

— Kolozsvárott gondoskodnak a hadiárvák neveléséről. Kolozsvár városának a törvényhatósága elé kerül legközelebb az az előterjesztés, amely szerint a város alapot létesít azoknak a hadiárváknak a megsegítésére, akiknek az apja bevonulás előtt legalább egy évig kolozsvári lakos volt.

— Kanadában adagolják a húst. Ottawai jelentés szerint Kanadában május 27-től adagolják a húst. A fejadagok mennyiségét még nem közölték.

— 34.000 ember van fogságban Indiában zavargások miatt. Ez a szám a március 15-i állapotra vonatkozik és nincsenek beszámítva az északnyugati tartományok.

— Istambulban a szabad liszt kereskedelmet fel kellett függeszteni, mert a liszt ára még soha nem tapasztalt magasságba emelkedett, kilónként 1.20 török frontra.

— Bányaszerencsétlenség Ratosnya közelében. Ratosnya közelében levő szénbányában robbanás közben egy 40—50 métermázsa sziklatömb rázuhant Fina Sándor munkásra. — A szerencsétlen ember szörnyet halt.

— Az olasz államvédelmi törvényszék katonai titok súlyos megsértése miatt halálra ítélte Vigilante Francesco nápolyi lakost, aki mint őrmester szolgált az olasz haditengerészetben. Az ítéletet már végre is hajtották.

— Hetvennyolc birkát megölt a villámcsapás. Nyisztor Mihályné a biharmegyei Barátka község határában a napokban birkákat legeltetett és eközben a délutáni órákban villám csapott a birkák közé és közülük 78-at megölt. Nyisztor Mihályné is megsérült, sérülése azonban nem súlyos, de orvosi kezelés alatt áll.

Nem drága
az angora kalap, ha
Kalapiparnál
Széchenyi utca 7. sz.
szerzi be.
Divat modellek
minden színben
P 40·-- és 45·--

Levente tábori mise a hősökért

Vasárnap, e hó 23-án reggel 9 órakor a nagyerdei 39-es hősi emlékműnél a római katolikus és görögkatolikus leventék részvételével tábori mise lesz a hős magyarokért. Kivonul a leventezenekar, egy leventedíszszázad valamint minden római katolikus és görögkatolikus levente.

A hősökért való ezen megemlékezésen részvehet a nagyközönség is, sőt kívánatos, hogy minél többen áldozzanak ezen az úton is a magyar hősök emlékének.

— Az amerikai áradások megfékezésére katonaságot vezényeltek ki. A csapatok nagy sietséggel homokzsákokkal erősítették meg a Missisipi gátjait. Hasonló intézkedéseket tettek Illinois államban is. Az áradások következtében 22.000 ember vált hajléktalanná.

— Elhagyta gyermekét egy leányanya. Gyermekkitétel címén indult eljárás Kovács Julianna húszéves hajdúszoboszlói lakos ellen, aki a nyomozás adatai szerint másfélhónapos Erzsébet nevű kisgyermekét elvitte Nagyhalápra s ott a 102 számú tanyán egy színben anélkül, hogy valakit is figyelmeztetett volna rá, otthagyta. A kihallgatásakor Kovács Julianna beismerte, hogy gyermekét valóban elvitte az említett helyre, azt azonban tagadta, hogy figyelmeztetés nélkül hagyta volna ott a gyermeket. Vallomása szerint ugyanis a gyermek természetes apjával beszélt és annak mondotta, hogy most már nem tudja tartani a gyermeket és az apa meg is ígérte, hogy gondjaiba veszi. Az eljárás tovább folyik.

— Az iparos MANSz által vasárnap délután 6 órára tervezett összejövetel bizonytalan időre elmarad. A jegyek visszaválthatók Kossuth-utca 11., Debrecenináné.

— Svéd tengerész veszteségek. A svéd kereskedelmi tengerészet a háború folyamán 209 hajót és 1172 tengerészt veszített.

— Történt-e betörés vagy nem ? Rothberger Jenő hajdúböszörményi tollkereskedő feljelentést tett a rendőrségen azért, mert bezárt raktárából az ablakon keresztül ismeretlen tettes ellopott 180 pengő értékű tollat. A rendőrség megindította az ügyben a nyomozást, mely azonban meglepő eredményre vezetett. Megállapították, hogy Rothbergernél egyáltalán nem is történt betörés. A rendőrség most az irányban folytat nyomozást, hogy miért tette ezt a feljelentést a tollkereskedő.

— Árdrágítás miatt indult eljárás Tóth Béla balmazújvárosi lakos ellen, mert 14 kilogramm nullásliszttel a megengedettnél magasabb áron adott el. Özv. Kopezda Jánosné vámospércsi lakos ellen pedig azért, mert a bab kilóját adta drágábban.

— A nyitott ablakon bemászó tolvaj ezüst cigarettatárcát lopott. Babits Endre egyetemi hallgató, Gázgyár-utca 8. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki lakásának nyitott ablakán bemászva egy ezüst cigarettatárcát és egy Apaffy-tallért 200 pengő értékben ellopott. A rendőrség a tettes kézrekerítésére megindította a nyomozást.

— Zsebtolvaj ellopta pénztárcáját 500 pengőt érő aranyláncal. Hajdú Péterné Bekecs-utca 31. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki egyik üzletben kilopta zsebéből pénztárcáját egy 500 pengő értékű aranyláncal és kereszttel. A károsult feljelentésére a rendőrség nyomozást indított.

Petri telep

Százszor felfedeztem
Mért lett Trianon:
Szűk gyermekáldás volt
A családokon.

Krisztus arca tőlünk
Már-már elfordult,
De magyar urakban
Új remény virult.

Petri Pál, Ladányban
Új kertet fakaszt,
Majd a gyümölcsfákra
Éltet, a paraszt.

Sok száz ház tanyáján
Még több buksi, kincs
S csokor gyermek nélkül
Egyetlen egy sincs.

Krisztus megszólal még
S áld benneteket:
„Engedjétek hozzám
A kis dedeket"

És ha Petri telep
Lesz majd rengeteg,
Három tengert véd meg
A magyar sereg.

Püspökladány, 1943 május.

VÉKONY ANTAL

Sorozatos szalonnalopások a vágóhídon

A debreceni vágóhídon az utóbbi időben ismét elszaporodtak a kisebb-nagyobb lopások. A tegnapi napon Bőde Gyula hentesmester, Kossuth-utcai lakos tett feljelentést a rendőrségen. Előadta, hogy kövér sertéseket vágtak a vágóhídon és a levágott sertés feldolgozása közben három oldal fehér szalonna rejtélyes módon eltünt.

Nyomozást indítottak és a szalonnát a vágóhíd területén egy olyan helyen találták meg, mely a tolvajoknak valószínűleg más alkalommal is rejtekhelyül szolgált. A rendőrség erélyes nyomozást indított az ügy kapcsán a vágóhídi lopások elkövetőinek kézrekerítésére.

— **Doktoravatás.** Ma délelőtt 11 órakor a központi egyetem aulájában az egyetem tanácsa doktoravató közgyűlést tart.

— **A szilágypéri tűzkárosultak javára** a mai napon a következő újabb adományok érkeztek: sigó Károly 4 P, özv. Szentpétery Gyuláné 1 P, Fehér Sándor 1 P, Dankó József 1 P, Bakonyi Béla 1 P, Tóth Ferenc 1 P, Paládi Sándor 1 P, N. N 2 P, összesen 12 P. Az adományokat továbbítottuk.

— **Mellau Máron pápai prelátus,** tanügyi főtanácsos, a Svetits leánynevelő intézet igazgatója a szegedi Boldog Gizella ipari leányközépiskola záróvizsgájának elnöke.

— **Az önkéntes munkaszolgálat ismertető gyűlése.** A DEI rendezésében délután 4 órakor a központi egyetem Auditoriumi Maximumában az Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Önkéntes Nemzeti Munkaszolgálatának főparancsnoksága ismertető gyűlést tart. A megnyitót dr **Csilléry András** egyetemi nyr. r. tanár, a DEI tanárelnöke tartja. Vitéz nemes szinai **Szinay Béla** főparancsnok előadása után a női munkatáborok életét és célját **Varga Mária** egyetemi hallgató, volt munkaszolgálatos, a férfi táborokét pedig dr **Sóvágó Gábor** volt táborparancsnok ismerteti. Kívánatos lenne, hogy a munkaszolgálat gondolatát minél többen megismerjék, ezért a gyűlésre minden érdeklődőt szeretettel meghív a Debreceni Egyetemi Ifjúság.

— **Rosszul lett és eszméletét vesztette a mozielőadáson** Kiss Rózsi fényképésznő, Ferenc József-út 32. szám alatti lakos. A mentők részesítették első segélyben.

Erdélyben havazik

Udvarhely megye magas hegyein megmarad a naponként hulló hó. A fagypont felett tegnap reggel óta általános havazás kezdődött a lapályokon is.

Üzenetek a frontról

Szabó István őrvezető üzeni szüleinek, testvéreinek Debrecenbe és Balmazújvárosra és mindazoknak, akik kedves lapjaikkal és könyveikkel megtiszteltek: jól van. Köszöni a kedves figyelmüket. Hozzátartozóinak szerető csókjait küldi. Ismerőseinek és a levélíróknak üdvözletét a messze távolból. Levelet vár.

Sáfrán Lajos honvéd a 131/48 a. tábori postaszám alól üzeni Debrecenbe és Derecskére szeretteinek, ismerőseinek: jól van, egészséges. Kéri, ne aggódjanak. Csomagot és levelet vár. Szerető csókjait küldi.

Tóth János honvéd a 131/48 a. tábori postaszám alól üzeni édesanyjának Debrecenbe, Győri Juliskának Mnoostorpályiba, ismerőseinek Balmazújvárosra: jól van, kéri ne aggódjanak. Szerető csókjait küldi és levelet vár.

Dávid Zsigmond hadnagy a 7/443 tábori postaszámról megnyugtatja feleségét, szüleit és hozzátartozóit: jól van, egészséges. A csomagot megkapta és levelet vár. Mindenkinek szerető csókjait küldi.

Kállai István honvéd a B/592 tábori postaszámról feleségének és hozzátartozóinak Debrecenbe megnyugtató üzenetet küld. Jól van és a csomagot megkapta. Csókjait küldi.

Leisz Lajos főhadnagy a 7/443 tábori postaszámról megnyugtatja szüleit, hozzátartozóit, ismerőseit Debrecenben: jól van, nincs semmi baja. Levelet vár. Mindannyiukat szeretettel csókolja.

Gyászrovat

Varga József gazdálkodó temetése szombaton délután 2 órakor lesz a köztemető díszravatalozó teréből ref. szertartás szerint. Feleségén kívül gyermekei, unokái és nagyszámú rokonsága gyászolják. Lakás: Bellegelő 282. Dankó temetkezés

Bacsó Imre cserépkályhásegéd temetése szombaton délután 4 órakor lesz a köztemető IV. ravatalozó teréből. Lakás: Homok-u. 125. Dankó temetkezés.

Nagy Sándor kőművessegéd 78 éves korában elhunyt. Temetése szombaton 5 órakor lesz a 4-es ravatalozó teremből. Lakás: Király Ferenc-u. 23. Gebauer rendezi.

Kozma Sándor szappanos 59 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap ½4 órakor lesz a 2. B) ravatalozó teremből. Lakás: Pereces-u. 24. Gebauer rendezi.

Tokaji Imréné Bakóczy Eszter 54 éves gazdálkodó nejének temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a II. A) teremből református egyházi szertartással. Lakás: István-út 14. Csurka temetkezés

nagymegyeri Raics Jenő dr és felesége nemeskosztolányi Kosztolányi Margit dr, összetört szívvel tudatják, hogy egyetlen kis gyermekük, életük boldog büszkesége, örökké mosolygó kis

Palkójuk

életének 5-ik évében örök álomra hunyta szemeit. Temetése vasárnap 5 órakor lesz a díszravatalozó teremből. — Lakás: Péterfia u. 41. Gebauer rendezi.

Lengyel-magyar-cseh királynak és a Nap főpapjának nevezte magát...

Londoni aggodalom az illető miatt, aki kellemetlen beszédeket mond

Róma, május 21 (MTI) A pén tek reggeli olasz lapok lisszaboni távirat alapján beszámolnak arról a zűrzavarról, ami Angliában a lengyel kérdés tekintetében fennál. A lapok közlik a legutóbb az angol alsóházban történt egyik felszólalást, mely szerint ezt a zűrzavart most egy újabb tény is növeli. Fellépett egy egyén, aki *Lengyelország, Magyarország és Csehország királyának, Litvánia és Szilézia nagyhercegének, Moldva fejedelmének és a Nap főpapjának* nevezi magát és ez az illető olyan beszédeket tart, melyek alkalmasak arra, hogy *megsértsék a szövetségesek érzékenységét.*

A Baross Szövetség választmányi ülése

Ügyvezető alelnököt jelöltek

A Baross Szövetség vitéz dr. *Dávid* Géza elnöklésével tegnap este népes választmányi ülést tartott. Az elnök bejelentette, hogy a holnapi közgyűlésre Budapestről a Baross Központból jelen *Lányi* Árpád, a szervezési osztály elnöke, a női tábor részéről pedig dr. *Kubányi* Andrásné jelenik meg.

A választmány egyhangulag állást foglalt azok mellett, akiket a tisztikarba beválasztani óhajtanak. Vitéz dr. *Dávid* Géza hangoztatta, hogy a mai időkben az eddiginek kétszeresén felul kell dolgozni mindenkinek, tehát akitől a Baross munkát kér s akik a tisztséget elfogadjak, azoktól a közösség el is várja, hogy tevékenységüket kifejtsék. Aki nem vállalja a munkát, attól azt kérik, hogy adja át a tisztséget a dolgozni akaróknak.

Tekintettel arra, hogy *nagy szükség van olyan férfiúra, aki mint ügyvezető alelnök*, szaktudásával, rátermettségével, tapasztaltságával, kereskedői gyakorlatával alkalmas arra, hogy a többieknek segítségére legyen, javasolják a közgyűlésnek, hogy válasszon *ügyvezető alelnököt*. Találtak is megfelelő férfiút, aki szeretettel áll a közösség rendelkezésére és egészen bizonyos, mint ahogy a választmány is egyhangú lelkesedéssel állást foglalt mellette, a közgyülés is örömmel fogja megválasztani.

Örömmel vette tudomásul a választmány vitéz dr. Dávid Géza elnöki bejelentését arról, hogy *a Női Tábor bevonásával lényegesen javult a Szövetség anyagi helyzete.* Adósságaikat kifizették, sőt arra is van anyagi erejük, hogy esetleges kezdeményezésekhez fedezetet biztositsanak. A költségvetés 8300 pengős keretben mozog. A Szövetség szép fejlődését a számvizsgáló bizottság is megállapította.

A Baross Szövetség ezúton is kéri a tagokat, hogy a vasárnap délelőtti közgyülésen nagyon pontosan jelenjenek meg, mert testületileg mennek át a rövid közgyűlés után a Bikába, hogy meghallgassák Lukács minisztert.

Súlyos kerékpáros-szerencsétlenség a Károly Ferenc József-úton

Pavur József napszámos, Ruyter-utca 44. szám alatti lakos tegnap délután kerékpáron haladva ételhordót vitt a Károly Ferenc József-úton. Egy kocsit előzni akart és közben lezuhant gépéről. Olyan szerencsétlenül vágta fejét az aszfaltba, hogy eszméletét vesztette és súlyos sérüléssel, agyrázkódással szállították a mentők a sebészeti klinikára.

Leánycserkészek vállalták egy szegény ember ikergyermekeinek keresztszüleségét

A debreceni leánycserkészek szép példáját adták a magyar testvéri érzésnek és nemes gondolkodásuknak. A leánycserkészkerület elvállalta Kecskés József téglagyári napszámos ikergyermekeinek keresztszüleségét.

A keresztelő a Károli Gáspár-téri templomban vasárnap délelőtt 10 órakor az istentisztelet után lesz. Természetesen a leánycserkészek nagyszámban megjelennek a keresztelőn, de a nagyközönséget is szívesen látják a magyar testvériséget dokumentáló szép aktuson.

Anyakönyvi hírek

Születések: Darányi Mihály máv. pályaőr Szoboszlai d. 21. fiú Kálmán Farkas György npsz. Szávay Gyula u. 4. leány Erzsébet. Kárász Albert máv. szertárnok Méliusz tér 7. fiú Attila. Erdei Mihály kőműves m. Homok u. 36. fiú Mihály. Kerékgyártó István kőműves s. Tegez u. 71. fiú István. Nagy József kollégiumi szolga Baltazár u. 18. fiú József. Erdélyi János kifutó Csillag u. 34. fiú János. Gyarmati Ferenc szakaszvezető Zrinyi u. 12. fiú Ferenc. Regőczi János máv. motorszerelő Szepesi u. 56. fiú Gábor. Szél Antal cipész s. H.-böszörmény, leány Anna. Czéh Kálmán órás s. Kút u. 112. leány Magdolna. Kopasz József munkás Arany J. u. 59. leány Erzsébet. Antal József máv. munkás Lónyai u. 33. fiú József. Tiszai Imre okl. gazda Timár u. 23. fiú Imre. Fülöp Lajos gazd. cseléd Tiszacsege, leány Mária. Zumpfe Ferenc gazdatiszt Érsemlyén, leány Mária. B. Bogár Ferenc hív. őrmester Nyil u. 55. fiú Ferenc. Telek Nándor tanító Karcag, leány Ildikó Gál János máv. altiszt Varga u. 20. leány Márta.

Eljegyzések: Barta Ferenc cipész s. Széchenyi u. 5.—Fehér Katalin Barcaság u. 28. Juhász Gyula máv. Kút u. 126.—Molnárfi Jolán Kabar u. 3. Madácsi József fm. Határ u. 11.—Balogh Eszter Bellegelő 440. Szanka László máv. bádogos Nyil u. 26. —Kovács Magdolna Homok u. 135. Grósz Zoltán bádogos s. Földes—Venkler Irén Vendég u. 2. sz

Házasságok:: Gyertyános Lajos asztalos s. Nyil u. 7.—Rásó Eszter, Ferenc J. u. 34. Schvartz Ferenc bádogos s. Zúgó u. 8.—Bauer Margit Pásti u. 3.

Halálozások: Baráth Sándor ref. 21 éves, Szepes 56 Varga József ref. 73 éves, Bellegelő 282. Balogh János ref. 81 éves, Ispotály tér 11. Bellisch Róza izr. 19 éves, Nyirbátor. Rigó Sándor ref. 11 éves, Pesti u. 4. Gyükér József ref. 67 éves, Bellegelő 447. Bácsóó Imre rk. 27 éves, Homok u 125. Özv. Hamar Jánosné ref. 73 éves, Bellegelő 13. Komlósi Andrásné ref. 41 éves, Ebes 14. Dobó Mária rk. 4 hónapos, Szepes 12. H. Tóth Imréné ref. 46 éves, Karcag. Grósz Éva izr. 9 éves, Vértes.

Selyemharisnyapotlo különlegesség

legtermészetesebb színekben

Bőske kozmetika

Szent Anna-utca 5. udvarban balra.

A Pénzügyiek csapata nyerte az ötös és páros csapatverseny középdöntő mérkőzéseit

A pénzügyi kuglizóban tovább folytak a csapatversenyek, melynek során a Pénzügyiek csapata a páros ötöscsapatversenyek első fordulóját megnyerte, mivel minden versenyszámban veretlen maradt. Csütörtökön este zajlott le a Homokkert—Pénzügyi páros csapatverseny A Homokkert csapata: Zsolnai—Négyessi, míg a Pénzügyiek csapata vitéz Deli—dr Orbán összeállításban küzdött a veretlenségért. A versenyt a Pénzügyiek nyerték 166 fával, 111 elinében.

A tegnapi pénteki napon a Homokkert és a Pénzügyiek csapata mérközött az ötös csapatversenyek elsőfordulójának döntő mérközéseiért. A versenynek az adott igen nagy érdekességet, hogy a Pénzügy veresége esetén egyenlő pontaránya lesz a Szárnyaskerék csapatával s így a második fordulóban egyenlő eséllyel veszik fel a küzdelmet a rivalizáló csapatok. A nagyobb tudás és a szerencse a Pénzügyiek mellé szegődött, mivel a versenyt a Pénzügyiek csapata nyerte meg nagy küzdelem után 361 faval. A Homokkert csapata nagy balszerencsével játszott. A Pénzügyiek ezzel a döntő mérközéssel az elsőfordulót megnyerték s a második fordulóban már 2 pont előnnyel indulnak. — A Pénzügyiek Smill Mihály, Csáky Gyula, Bódi Sándor, vitéz Deli Sándor, — míg a Homokkert csapata Oláh Ferenc, Mezei Ferenc, Sipos József, Zolnai Sándor, Paliga János összeállításban játszott.

A következő mérközésekről, valamint az egyéni versenyekről, melyek mindig folynak s melyre nevezni még minden este lehet, a következő számainkban hozunk tudósítást. **(P. S.)**

Uj könyvek

AZ ÖRÖK NOMÁD

Kazay, nagymultú magyar család sarja, ifjúsága egyetlen vágyódás volt a pusztai nép, a hortobágyi pásztorok élete után. Ifjúkorának álmait azonban eltemette egy forró szerelem, egy dekadens francia márkiné hatása Kazay a túlfinomult Nyugat rabja lesz, de nem talál nyugalmat, lelke meghasonlik. A lélek legbensö vágyait csak a világháború és a hadifogság szabaditja fel ujra benne. De akkor mindennél erösebben. A kirgiz pusztákon újászületik, megfürdik öskelet napjában. Megszeret egy kirgiz lányt, elhódítja völegényétől, feleségül veszi. Mikor a hadifoglyok végre hazatérhetnének Nyugat öt is megkisérti mégegyszer, de benne erösebb a határtalan szabad Kelet vonzása: ott marad felesége, kisfia mellett, az öshazai tájon, a végtelen legelökön, pusztai testvérei között, örökre. Marlay Ödön a ritkán megszólaló de mindig érdekeset mondó írók közül való. **A Kelet fia és az Aranyszáju Zongh** nagyszerü stílmüvészének, a vonzó elbeszélönek ez új kötete, mely az Örök nomád megkapó történetén kivül még egy sor remekbe készült elbeszélést is tartalmaz, tán legszebb, legmegkapóbb munkája

— **A Ferencváros visszavonta fellebbezését az Elektromos mérkőzés ügyében.** 1942 őszén az Elektromos TE—Ferencváros NB I labdarugómérkőzés 3:2 arányban 12 perccel a mérkőzés vége előtt botrányokozás miatt abbamaradt. A Ferencváros FC az országos fellebbviteli bizottság elmarasztaló ítélete miatt panasszal élt a legfelsőbb sportfegyelmi bizottság előtt. A folytatólagos tárgyalások pénteken délután hirtelen befejeződtek, mert a Ferencváros visszavonta panaszát, így tehát az MLSz országos fellebbviteli bizottságának ítélete jogerössé vált, ami azt jelenti, hogy az őszi eredmény, 3:2 maradt az Elektromos TE javára.

• **„Katonadolog" cimü igen érdekes regény kapható lapunk kiadóhivatalában. — Ára 80 fillér.**

— **A közérzet és a munkaképesség** gyakran igen jelentékeny mértékben megjavul akkor, ha belmüködésünket és gyomoremésztésünket reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József" keserüvízzel kellőképen elrendezzük. Kérdezze meg orvosát!

Eltulajdonitják a földet érő kis repülőgép-modelleket

A debreceni **rendőrségre** bejelentés érkezett a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alaptól, hogy a kis modellek indítási helyükről felrepítve gyakran nagy távolságban, ismeretlen helyen érnek földet. **Ezek a modellek sorozatosan eltünnek akik megtalálják, rendszerint el tulajdonitják azokat, ami érzékeny kárt jelent.**

A debreceni rendőrség, miután megállapitást nyert, hogy sokan a megtalálók közül nincsenek tisztában azzal, hogy a repülőgépmodellek be nem szolgáltatásával idegen vagyon elsajátitását követik el, felhivja a közönség figyelmét, hogy az ilyen talált kis repülőgépmodelleket a rendőrkapitányságon szolgáltassák be, mert az eltulajdonitók ellen megindul az eljárás.

Bonyodalom Gidófalvy Pál, volt MLSZ elnök telefonszámlája körül

Gidófalvy Pál, az MLSZ volt elnökének hivatali müködését illetékes körök utólag vizsgálat tárgyává tették. A fővárosi sport sajtó ezzel kapcsolatban nyilvánosságra hozza, hogy Gidófalvy volt elnök a szövetség telefonját vidéki magánbeszélgetésekre is igénybe vette s így előállott közel ezerpengős költséget nem fizette meg. Gidófalvy Pál ezzel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy 3 és félév alatt három s fél napig sem volt szabadságon, minden idejét a szövetségben töltötte s így előfordult, hogy magáncélokra is igénybe vette a szövetségi telefont.

Pályázati hirdetmény

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál elhalálozás folytán megüresedett XI. fizetési osztályba sorozott irnoki állásra pályázatot hirdetek.

A kinevezett tisztviselőt az állással egybekötött és a jogszabályokban megállapitott illetmények illetik meg.

A pályázati kérvényt Debrecen sz. kir. város polgármesteréhez cimezve a 37.200—1945. B. M. sz. rendelet 4. §-ában foglalt rendelkezések szerint kell felszerelni. A pályázati kérvényt az a pályázó, aki már közszolgálatban áll, elöljáró hatóságánál (hivatalánál, parancsnokságánál), míg az, aki közszolgálatban nem áll, annak a járásnak a főszolgabirájánál, illetőleg annak a városnak a polgármesterénél nyujtja be, amelynek a területén lakik.

Az alias betöltésénél az 1:31 évi III. t.-c. 2. §. 3. pontja szerinti igényjogosultsági igazolványnyal rendelkező pályázók, amennyiben az állásra előirt egyéb követelményeknek megfelelnek, minden más pályázóval szemben kizárólag elsőbbséggel birnak. Ilyenek hiányában a hadirokkantak, vitézek és tűzharcosok előnyben részesülnek.

Pályázati határidő: jelen pályázati hirdetménynek a Budapesti Közlönyben való megjelenését követő naptól számitott 15 nap.

Dr. Kölcsey Sándor sk.
polgármester.

Felhívás!

Felkérem azon úrasszonyt, aki tegnap délelőtt a Meinl Gyula-cégnél 50.— P helyett 100.— P-ből kapott vissza, hogy legyen belátással és sziveskedjen visszahozni, mert azt nekem csekély fizetésemből levonják.

Kisasszony.

Egy évre tiltották el a DVSC és BSZKRT 3-3 birkozóját

A debreceni sportközönség óriási felháborodással fogadta két héttel ezelőtt a birkozó csapatbajnokság döntőjében — melyet kizárólag fővárosi játékvezetők vezettek — azt a döntést, hogy a DVSC és BSzKRT birkozóit lefekvés gyanúja miatt törölték a bajnokságból és a WMTK-t és MAC-ot — melyek alárendelt szerepet játszottak a bajnoki küzdelmekben — hirdették ki győztesnek. Miután ilyenformán az egyesületek ellen minden vizsgálat mellőzésével megsemmisítő döntést hoztak, a két egyesület három birkozója ellen is fegyelmit indítottak.

A fegyelmi bizottság 10 napi tárgyalás után most hozott ítéletet és az előzmények után meg kell vallanunk, minket nem lepett meg ez az ítélet. Legfeljebb talán súlyosabb, mint elképzelhető volt, de így legalább a DVSC a jövő évi birkozóbajnokságban nem okozhat olyan kellemetlen meglepetést, mint az idén, amikor ellenfeleit sorra verve majdnem a vidéknek szerezte meg a bajnokságot. **A fegyelmi bizottság ítélete Sipos László, Mihályfi László és Gecsen Gáspár DVSC, Vörös, Terencz és Vitális BSzKRT birkozókat egy év tartamára, 1944 május 9-ig eltiltotta a versenyzéstől. Szűcs Jánost, a DVSC intézőjét az ellene emelt vád alól felmentette.**

Az ítéletet Papp László szövetségi kapitány, Frankó Mihály vezetőbíró, Sepsy János és Vinkovics pontozóbíró kihallgatása alapján, **tehát ugyanazon személyek vallomására hozta Szieberth miniszteri biztos, akik a csapatbajnokság döntőjének határozatában közreműködtek. A lefekvési vád a vizsgálat után is csak gyanú maradt, az bebizonyítást nem nyert. Ilyen alapon minden olyan sporteseményt, ahol egyik fél váratlanul formánkívül, bágyadtabban küzd, meg lehetne semmisíteni és a csapatot lefekvéssel vádolni.** Végül, ha szabad kérdeznünk, ha a BSzKRT valóban lefeküdt is, **mi köze ehhez a DVSC birkozóinak? Hogyan lehetett őket azonos ítélettel sujtani?**

A DVSC vezetősége megfellebbezi az ítéletet, panasszal él az Országos Sport Központhoz és a kultuszminiszterhez, kérve az egész ügy alapos kivizsgálását.

SPORT

Az osztályozómérkőzések rangadóját játsza vasárnap a DVSC-BSZKRT

Vasárnap kezdődnek az osztályozó mérkőzések, melyek július 11-én érnek véget. Az NB II öt csoportgyoztese, a DVSC, BSZKRT, Szegedi Vasútas, Győri ETO és Budapesti VSC játszanak kétfordulós, pont és gólarányra menő külön bajnokságot Az idegek küzdelme lesz ez s bizony nehéz előre megjósolni, melyik csapat jut be az NB I-be. Általában a szakkörök a DVSC-t és BSZKRT csapatát tartják leg esélyesebbnek. Erre mutat, hogy a Nemzeti Sport öt fővárosi szakembertől kért véleményt, melyik lesz az a három csapat, amelyik bejut az NB I-be, mind az öt válasz megegyezik abban, hogy a DVSC és a BSZKRT bejutnak. Nem lehet tudni azonban, mit szól ehhez a labdarugás dicsőséges bizonytalansága. Az viszont kétségtelen, hogy a két legesélyesebbnek tartott csapat DVSC és a BSZKRT.

Az osztályozó mérkőzések tehát mindjárt rangadóval kezdődnek, hiszen vasárnap Budapesten a Sport utcában éppen a DVSC és BSZKRT találkozik. A DVSC tartalékosan kénytelen felállani, diák-labdarugója. Komlóssy tornavizsgája miatt nem mehet. — Kétes volt B. Nagy játéka is, aki sérült, de az orvosi vizsgálat megnyugtató eredményt hozott. A valószínű összeállítás, melyben ma délután Budapestre utazik a DVSC: Nagy Mihály, Papp. B. Nagy, Csokai, Mester, Zilahy, Szabó, Tisza, Szilágyi, Serfőző, Sidlik. A mérkőzést Kőhalmi játékvezető vezeti, egyik partjelzője Karsay Gusztáv lesz.

A BSZKRT csak a DVSC mérkőzéstől tart annak ellenére hogy a felépült Biczó és Szabó III-al teljes csapattal áll ki. Nagy küzdelem után egy gólarányú BSZKRT győzelmet várnak és véleményük szerint tíz ponttal már be lehet az osztályozókon kerülni az NB I-be.

Hármas amatőrbajnoki mérkőzés lesz vasárnap Debrecenben a Dohánygyár sporttelepén. Két óraj kezdettel a D. Villanygyár —Derecskei MOVE. 4 órakor a Debreceni Húsos—Bihari Turul s 6 órai kezdettel a DEAC—DMTE mérkőzést bonyolítják le A nagy szabású program bizonyára nagy számú érdeklődőt vonz a dohánygyári sporttelepre.

A D. Húsos játékosok vasárnap délután 3 órára a Dohánygyári pályán pontosan jelenjenek meg. Kiss intéző.

Leventebajnokságban Debrecenben a Kereskedelmi csapata a debreceni MÁV LE csapatával játszik, a Debreceni LE pedig a Piarista gimnáziummal már szombaton délután öt órai kezdettel lejátsza a Böszörményi úti pályán mérkőzését. A Nyilastelep Hajdúdorogon, Ref. főgimnázium Hajdúnánáson játszik. Balmazujvároson a Balmazujváros—Hajdúszoboszló mérkőzést játszák le.

A DEAC főiskolai tornászcsapata, vasárnap Budapesten szerepel az országos főiskolai versenyen. A DEAC-ból különösen Hajdú, Vermes és Hiripi szereplése elé nézünk a siker reményével.

Levente atletikai verseny lesz vasárnap délután 1 órai kezdettel a böszörményi úti pályán. A versenyen sok levente indul a környékről is. Utána a Kereskedelmi MÁV LE. leventebajnoki mérkőzést bonyolítják le, melyre a belépődíjak szerények.

A D. Villanygyár labdarugójátékosai erős kétkapus edzésen vettek részt. Kitűnő erőnlétről tett tanuságot a játékosgárda. A D. Villanygyár teljes csapattal áll ki, a D. MOVE ellen. A vezetőség kéri úgy az I. II, mint az ifj. játékosokat, hogy vasárnap délelőtt 10 órára játékosértekezleten pontosan jelenjenek meg a klub helyiségében.

A Kereskedelmi iskola osztályközötti futballbajnokságában I B —I. A osztály 32. Góllövők: Kiss I. Kosa L. Bartha L. illetve Bartha öngól és Szatmári. Jók: Szücs Bartha, Kosa illetve Zsarnai. Sófalvy, az I. B. oszt kapusa bravuros védéseivel a mezőny legjobbjává emelkedett.

A kerületi egyesületi atletikai bajnoki verseny első fordulóját, a DEAC vasárnap délután félnégyórai kezdettel rendezi meg az egyetemi sporttelepen, a következő versenyszámokkal: 100, 400, 1500 és 5000 méteres síkfutás, 4x200 méteres váltófutás, 110 méteres gátfutás, magas és hármasugrás, súlylökés, kalapács vetés. A versenyre neveztek Szonok, Nyíregyháza, Szatmár és Debrecenből a DEAC, DGASE és DVSC, akiknek küzdelme nagyon szép sportot igér. A versenyben az ifjúságiak is indulhatnak, — azokban a verseny ágazatokban, amelyekben a bronz fokozatú eredményt már elérték.

Szerkesztői üzenetek

Dohánygyári panaszos. A levelében közölteket illetékes helyre eljuttattuk, ahol azokat kivizsgálják és a megállapított sérelmeket orvosolni fogják.

Ne hagyja

pénzét kamatozatlanul heverni. Vegye meg a

Hajduszoboszlói

fürdő közelében

(Szurmay-u 2. sz)

levő 500 □-öles telket

C m a kiadóban.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GÁLOCSY legrégibb nyomozó irodája, országosan ismert. Zöldfa u. 3. sz. telefon: 28-72. 487 6. 3

KOSZTOLÁNCZY magánnyomozó irodája megfigyel. nyomoz, Lorántffy u. 19. 1812

JÁNOSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21. Telefon: 23-78. 1090 8. 9.

HÁZASSÁG

CSINOS, fiatal, kedves, filigran hölggyel megismerkednék, házasság céljából. Ottó 36. 1490

ALKALMAZÁST nyer férfi

CIPŐKERESKEDŐ- segédeket, azonnali belépésre felveszünk. Kontsek cipőüzlet. 333

URISZABÓSÁGBA erős kézimunkást, állandó munkára felveszek Csapó u. 12. 1402

KERESKEDŐ tanoncot, műszaki üzletbe felvesz, Mayer mérnök, Kossuth u. 13. 1463

KERÉKPÁROZNI tudó kifutót pékségbe felveszek, Nyil u 79. 1561

ASZTALOS- segéd állandó munkára felvétetik, Poroszlay út 5. 1559

EGY fodrászsegéd felvétetik, Szent Anna u. 14. sz. 1557

FODÁSZSEGÉDET jómunkást alkalmaz Varga László, Vár u. 2. 1555

FODRÁSZ- segédet jóó fizetéssel, tanulót fietéssel felveszek, Nagy, Bal tazár Dezső u. 14. 380

MŰSZERÉSZ segéd felvétetik, Szabó, Petőfitér 6. 1531

FIATAL fűszerkereskeősegédet és tanulót felveszek, Madar István, Bocskai-tér 1. 1528

HÁZMESTERPÁRT keresünk, állami alkalmazottak előnyben. Vilmos császár körút 48 B. 1486

ALKALMAZAST nyer nő

SEGÉDLÁNYOKAT és tanulót felvesz varroda, Piac u. 61. 368

MEGBIZHATÓ fiatal leány, könnyű munkára, reggel 8-tól este 8-ig koszt nélkül felvétetik, Varga u. 10 ötödik ajtó. 1515

KÖZÉPKORU jobblelkü házvezetőnőt keresek 2 gyermekhez azonnalra, Keresztszegi u. 85 Csapókert. 1511

ALKALMAZAST keres nő

BÁRMILYEN írásmunkát, másolást, cimírást szépírással olcsón elvállalok, Érdeklődni lehet: Csapó 40 A, házfelügyelőnél. 1558

JOBB fiatal leány elhelyezkedne jó háztartásba. Cimeket „Otthon" jeligére a kiadóba kérem leadni. 1516

HAZTARTASI ALKALMAZOTT

VIDÉKI internátus keres baromfi neveléshez is értő mindenes szakácsnét. Ajánlkozást „Internátus" jeligére a kiadóba kérjük. 1483

BEJÁRÓ takarítónőt, azonnalra felveszek, — Sántha cukrász. 378

KÖNNYŰ munkára fiatal leányt felvesz Auspitz festéküzlet, — Csapó u. 16. Ugyanott bejáró szobalány parket kefléshez értő, pár órai munkára felvétetik, — koszt nélkül 1451

SZOBALÁNY szakácsnő mellé, háromtagú családhoz, jó fizetéssel felvétetik. Zsidó is lehet, Kenyeres, Széchenyi u 53. sz. 1505

AJANLAT

MIELŐTT arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedőnek, Sas u. 2. 529

CIANOZ vizsgál, zsiroldhatatlanit felelősséggel Kiss, Mélusz-tér 7. Telefon: 14-30. veres-templomnál. 606 11 4.

SZAPPANNAK való zsirt szappanra becserélek. Pál János szappanosmester, Kölcsei u. 8. 634. 11. 19

ARANYAT ezüstnemüt ékszereket, napi áron vesz Takács Sándorné, Piac u. 56. 209. 8. 2.

LEGOLCSOBBAN kifogastalanul fest, tisztit, Weisz Kelmefestő Arany János u. 29. 1900 vv.

CIANOZTASSON Csala cianozó vállalattal. Lakásvizsgálások felelősséggel. Rákóczi u. 9., telefon: 14-27. 631 7. 1.

HASZNALT órakat veszek, javitok eladok. — Schiffmann Vendég u. 7 kisállomásnál. 1792 1. 8.

ÖNKENTES URAK! Egyenruhára tiszta lenvászon érkezett. Tegdes, Kálvin-tér 19. 1870 8. 5.

SZORME bundákat javitok, alakitok, festek. Veszek, eladok Kóváry szücsmester, püspöki pa lota. 1. 31. 593

HASZNALT varrógépet, rádiót vesz, elad, s cserél. Lévay, Kassa út 1. sz. telefon: 33-94. 635. 6. 5.

KERÉKPÁRT, varrógépet, gramofont, szakszerűen javít Roboz és Hamer, Piac u. 8. 545 8. 12.

TÖRÖTT gramofon lemezért 2.20-at fizetek. Villanykörte csere 30 f., Biró, Hunyadi u. 22. 739 7. 3.

ARANYAT, ezüstöt és brilliánst napi árban veszek, Szelecsényi óra és ékszerkereskedő, Sas u. 2. sz. 530

KERESLET

TOLLAT legmagasabb napi árban vesz a Hangya tollgyüjtő telepe, József kir. herceg u. 71. 932

PERZSASZŐNYEGET keresek megvételre. Cimet „Mekka" jeligére a kiadóba kérem leadni. 1416

TELJES ELLÁTÁS

ALBÉRLŐT, teljes ellátással felveszek, Takács Mária, Tóth Árpád u. 64. 1509

PÉNZ

KÖLCSÖN vennék hatezer pengőt. „Biztos garancia" jeligére. 373

SZÁZHARMINC pengő kölcsönt keresek három hónapra, kamatot fizetek. — Aranyfedezetet adok. Ajánlatokat Tisztviselő jeligére a kiadóba kérek. 1496

HANGSZER

KITÜNŐ bécsi zongora, kettőezerötszázért sürgősen eladó. Csokonai u. 17. sz. 1524

RÁDIÓ

RÁDIÓ javítás évtizedes gyakorlattal, Szabó műszerésznél, Csapó u. 84. sz. telefon: 32-54. 1562. 5. 26

EGY 2+1 3 hullámos, modern rádió eladó. — Csap u. 45. 372

BUTOR

NINCSEN fényes kirakatunk, minden bútort olcsón adunk, Piac u. 71 udvarban. Brilliné. 441 6. 30.

HÁLÓSZOBÁK konyhabútorok, sezlonok olcsó áron, Lőcsey bútorüzlet, Eötvös u. 66. 1428 8. 20

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR

KERÉKPÁRT, villanyt szerel, javít Kerekes, Hatvan u. 4 (főpostával szemben). 598 6. 30.

KERÉKPÁRT segédmotort rossz gumikkal is, író, varrógépet, porszívót veszek. kölcsönzök. Soltész. Kálvin-tér 2. sz. 1172 7. 18.

VENNÉK kerékpárt jó állapotban, fiú és leánykának, Pikó, Kossuth u 4. sz. 1548

ALIGHASZNÁLT női kerékpár, jó gumikkal eladó. Meszena u. 7. 1520

KIFOGÁSTALAN népráció és női kerékpár eladó Érdeklődni kizárólag szombaton délután s vasárnap délelőtt lehet, Széchenyi u. 42. szám. Kissnél. 1507

ÁTADÓ ÜZLET, VENDÉGLŐ

JÓMENETELŰ fodrász üzlet, szép berendezéssel olcsón eladó. Ugyanide egy úrifodrászsegéd lehet lány is, felvétetik. Cím a kiadóban. 1512

LAKÁSCSERE

KETTŐSZOBÁS régi bérű, minden komforttal (víz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három, vagy 4 szobás, komfortos lakással. Cím a kiadóban. 1462 vv.

ELCSERÉLNÉM belvárosi, régi bérü 3 szoba fürdőszoba, konyhás lakásomat 2 szoba, fürdőszoba, konyhás lakással, lehet kertben is. Cím a kiadóban. 1415

KÉT szoba, konyhás, s komfortos lakásom elcserélném egy szoba, konyhás lakással, az állomás környékén. Cím a kiadóban 1549

ELCSERÉLNÉM Főutcán levő II. emeleti háromszobás összekomfortos, régibérü lakásomat központban levő földszintes ugyanolyan vagy nagyobb lakással, lehet újbérü is. Közvetítőt díjazok. Telefon: 21-79 1380

LAKÁST KERES

ÁLLAMI nyugdíjas idős keresztény házaspár keres kétszobás, vagy egy nagy szoba, előszobakonyhás lakást, a város belterületén. Cím a kiadóban. 382

BUTOROZOTT SZOBA

UTCAI bútorozott parkettes szoba, előszobával, különbejárattal kiadó. Egymalom u. 7. 1552

BUTOROZOTT szoba, folyóvízzel azonnal kiadó. Arany János u. 18. 1550

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba kiadó. Széchenyi u. 6 emelet. 385

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

ELADÓ teljesen új fefekete 39-es sevró női cipő, Kigyó u. 18. 1562

GYERMEKPAPLAN húzatokkal, békebell új fehér férfi ingek eladók. Cím a kiadóban. 1495

ELVESZETT

ELVESZTETTEM a kenyér, pótkenyér és szappanjegyem. Becsületes megtalálót illően megjutalmazom Csoka Sándor Honvéd u. 22. 150

INGÓSÁG VÉTEL

VASKAPTAFÁT vennék, állványos előnyben Rakovszky u. 1. Barna János. 154

INGÓSÁG ELADÁS

BETEGTOLÓKOCSIK Minden kényelmet biztosító gumi kerekü betegtolókocsik, minden formában kaphatók ingóságközvetítőben Debreceni bérpalota. 1220 7. 16

FÜGGŐ 15-ös körégő lámpa eladó. Hatvan u. 24, házfelügyelőnél. 5

ELADÓ egy vagon tiszta új terméskő, díszes lábazatifalnak kifaragva. Csapó u. 62. 153

ANTENNA, 22 méter vörösréz, eladó Csap u. 13. Katona cipésznél. 153

GAZD. ESZKÖZ

JÓÁLLAPOTBAN levő kocsihámot, egypárat s egy járgányos szecskavágót keresek Cimet a pénztárnál kérem leadni. 1275 vv

ELADÓ egy és kétlovas acélráfos, golyóscsapágyú új stráfszekér. — Erzsébet u. 28. 1556

HASZNÁLT boroshordókat nagy tételben veszek, Széchenyi u. 83 sz telefon: 20-50. 1965

GAZD. TERMÉNY

LÁBON álló lucerna termését egész éven át átveszem. Cimet a pénztárnál kérem leadni 1280

ELADÓ HÁZ

WESSELÉNYI u 117 sz ház eladó. Értekezni lehet: Pécsi és Papp ügyvédeknél, Iparkamara 1495 vv

AJTÓ u. 20. számú ház eladó.. 139

ELCSERÉLENDŐ vagy eladó Széchenyi kert, Kürtös u. 15. számú (volt Huszár u. 11.) ház. 154

HÁROMSZOBÁS villaház, 6000 négyszögöl gyümölcsösben eladó. Kishegyesi út 19. 366

ELADÓ FÖLD

ELADÓ kismacsi állomás mellett 20 kh szántó és Szepesen 20 kh. szántó és legelő, Hajó u 2. sz. ház, telefon: 37-35 délután 5 s 6 óra között 1494

ELADÓ ÁLLATOK

TENYÉSZBIKA törzskönyvezett, 1941 november 30-án született szépfejlett, fakótarka Értekezni Szent Anna 47. 362

KETTŐ darab fiatal tehenet, tejhozam garanciával megvételre keres a hajdúdorogi népfőiskola. 1482

ELADÓ 3 darab malac, Ocskai u. 2 E. 1538

FIATAL fejöstehén, 15 liter tejgaranciával eladó, Erdély u. 7. Rep-tér mellett. 1536

TIZHÓNAPOS tenyészkan, yorkshiri, eladó. Keresztúri u. 18. Biharitelep. 1376

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF

Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA főszerkesztő-igazgató

Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R. T.

Felelős nyomdaigazgató: SZIGETHY KÁROLY